

Зміст	Стор.
Вступ	3
Розділ 1. Організаційно-економічна характеристика ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» та його облікової політики	11
1.1. Характеристика історії та фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»	11
1.2. Структура бухгалтерії ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» та форма організації обліку	14
1.3. Детальний опис загального облікового документообігу на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»	16
1.4. Виклад та коментар облікової та податкової політики на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»	18
Розділ 2. Бухгалтерський облік процесузовнішньоекономічної діяльності на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» та його комп'ютеризація	21
2.1. Аналітичний і синтетичний облік процесузовнішньоекономічної діяльності за національними стандартами	21
2.2. Особливості розкриття інформації у бухгалтерській звітності щодо процесузовнішньоекономічної діяльності за національними стандартами	29
2.3. Опис і застосування інформаційних технологій обліку процесу зовнішньоекономічної діяльності на прикладі ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»	33
Розділ 3. Техніко-економічний аналіз діяльності ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» за 2017-2018 роки та практичний аналіз і теоретичні основи аудиту процесузовнішньоекономічної діяльності	39
3.1. Організація аналітичної роботи на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»	39
3.2. Техніко-економічний аналіз діяльності ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» за 2017-2018 роки	41
3.3. Теоретичні основи та практичний економічний аналіз процесу зовнішньоекономічної діяльності на прикладі ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»	43
3.4. Теоретичні основи аудиту процесузовнішньоекономічної діяльності	55
Загальні висновки і пропозиції	60
Перелік використаної літератури	63
Додатки	66

ВСТУП

Сучасна Україна цілеспрямовано, цілком усвідомлено і активнопрямує до інтеграції в міжнародну економіку.

Зовнішньоекономічна діяльність є однією з складових діяльності сучасного підприємства. Завдяки вмiлому управлінні підприємство швидко розвивається на світовому ринку, створює значну конкуренцію підприємствам з аналогічною діяльністю. Розвиток зовнішньоекономічної діяльності підприємства харчової промисловості є однією з першочергових задач для досягнення високого рівня престижності на світовій арені та зацікавлення у співпраці клієнтів з-за кордону, що в свою чергу збільшить прибутки та багатство акціонерів.

Зовнішньоекономічна діяльність сприяє підвищенню економічної безпеки держави, підвищенню рівня життя населення і зміцненню авторитету держави на світовій арені. Експортні операції, які є складовою частиною зовнішньоекономічної діяльності є першочерговим джерелом отримання прибутку. Досягнення максимальної ефективності експортних операцій, а, отже, максимізація прибутку можлива тільки завдяки максимально ефективній організації зовнішньоекономічної діяльності.

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є подальший розвиток теорії та обґрунтування практичних рекомендацій щодо забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємства, підвищення значущості підприємства на світовій арені і максимізація прибутку.

Об'єктом дослідження в дипломній роботі бакалавра є діяльність ПрАТ «Білоцерківський консервний завод».

Завданням дипломної роботи бакалавра є:

розглянути економічну сутність зовнішньоекономічної діяльності;

навести особливості відображення в обліку операцій зовнішньоекономічної діяльності;

дати характеристику нормативно-законодавчої бази з обліку, аналізу та аудиту зовнішньоекономічної діяльності;

проаналізувати основні техніко-економічні показники діяльності ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» за 2017-2018 роки;

описати документування господарських операцій з обліку зовнішньоекономічної діяльності;

дослідити особливості економічного аналізу та аудиту зовнішньоекономічної діяльності на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод».

Обліково-аналітичне забезпечення процесу зовнішньоекономічної діяльності

Посада	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	Вступ	
Здобувач	Нагалецька М.О.		22.03.2020		
Керівник	Осадча Г.Г.		24.03.2020		
Завідувач кафедри	Чернелевський Л.М.				

Розкриття економічної сутності зовнішньоекономічної діяльності

Економічна сутність зовнішньоекономічної діяльності полягає в тому, що:

- це важливий і потужний фактор економічного зростання і розвитку кожної країни (національний аспект ЗЕД);
- це спосіб включення економіки кожної країни до системи світового господарства, а отже, і до процесів міжнародного поділу праці та міжнародної кооперації, що особливо актуально в умовах зростаючих тенденцій до глобалізації (регіональний і глобальний аспект ЗЕД). [24]

З початком економічної реформи, що відбулася в 1987 році, в Україні виникає термін «зовнішньоекономічна діяльність». Головним завданням даної реформи було надання підприємствам права виходу на зовнішні ринки та стимулювання розвитку ЗЕД, через поступову відміну монополії держави.

Після проголошення в 1991 р. незалежності України були здійснені заходи, спрямовані на суттєву лібералізацію зовнішньоекономічної діяльності в країні, розширення прав підприємств і організацій у цій сфері.[34] У цей період прийняті важливі законодавчі акти, зокрема, Закони України "Про зовнішньоекономічну діяльність" (1991), "Про митну справу в Україні" (1991), "Про єдиний митний тариф" (1992), "Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті" (1994), "Про операції з давальницькою сировиною" (1995), "Про режим іноземного інвестування" (1996) та ін.

На даний час сформовано два основних поняття:

Зовнішньоекономічні зв'язки (ЗЕЗ);

Зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД).

Принципи ЗЕД можна згрупувати таким чином: загальні, специфічні і національні.

Загальні принципи зовнішньоекономічної діяльності - це невелика кількість загальноновизнаних правил, що стали своєрідними загальноновідомими істинами (аксіомами), яких дотримуються всі учасники міжнародних ділових операцій. І хоча в різноманітних виданнях набір цих принципів може відрізнятися, однак у кінцевому результаті вони зводяться до трьох головних: *науковість, системність, взаємовигідність*.

Принцип науковості ЗЕД означає, що розвиток цієї діяльності здійснюється відповідно до об'єктивних економічних законів; *принцип системності* ЗЕД - що між окремими її складовими існують міцні взаємозв'язки; *принцип взаємовигідності* ЗЕД означає, що кожний партнер, який бере участь у міжнародних операціях, одержує свій прибуток.

Крім наведених загальних принципів управління ЗЕД багато специфічних принципів, яких також слід дотримуватися.

Специфічні принципи ЗЕД закріплені у відповідних міжнародних правових актах і є обов'язковими для виконання всіма державами, що підписали той або інший акт.

Найбільш повний *перелік принципів організації міжнародних економічних відносин відображає Хартія економічних прав і обов'язків держав* - документ, прийнятий IV Спеціальною Сесією Генеральної Асамблеї ООН (1974).

Відповідно Хартії економічних прав і обов'язків держав першим і найголовнішим принципом є суверенітет, не менш важливим – територіальна цілісність і політична незалежність держав та суверенна рівність усіх держав. А також до них входять:

- ненапад і невтручання у внутрішні справи кожного;
- справедлива і взаємна вигода;
- самовизначення та рівноправ'я всіх народів;
- мирне регулювання спорів;
- сумлінне виконання міжнародних зобов'язань;
- повна повага до прав та свобод людини;
- міжнародне співробітництво з метою розвитку та інші.

Значна частина специфічних принципів діє на регіональному рівні. Для України особливий інтерес становлять *принципи ЗЕД у Європейському Союзі*, які містяться в так званій Білій книзі (1985) і включають:

- лібералізацію фінансових послуг;
- усунення фіскальних бар'єрів;
- оформлення документів і контроль за товарами, що перетинають національні кордони;
- відкриття споживчих ринків;
- надання свободи для пересування осіб з метою працевлаштування чи постійне місце проживання в тій чи іншій країні;
- лібералізація транспортних послуг;
- уніфікація стандартів і технічних норм;
- забезпечення сприятливих умов щодо промислового співробітництва згідно з законодавством про права на промислову власність та інтелект;
- відкриття ринку інформаційних послуг.

Національні принципи ЗЕД закріплюються в законодавчих актах відповідних країн. Оскільки всі країни використовують тією чи іншою мірою механізми державного регулювання ЗЕД, то існує і відповідна правова основа таких дій.

Щодо зовнішньоекономічної діяльності українських підприємств, то її принципи закріплені в ст. 2 Закону України "Про зовнішньоекономічну діяльність"[30]. Причому ці принципи охоплюють і діяльність іноземних суб'єктів господарської діяльності в Україні.

У здійсненні зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) суб'єкти господарської діяльності як України, так і іноземні керуються:

По-перше, принципом суверенітету народу України у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності, який зводиться до того, що народ України має право незалежно і самостійно здійснювати зовнішньоекономічну діяльність на території України, відповідно чинного законодавства.

По-друге, принципом свободи зовнішньоекономічного підприємництва, що стосується окремих прав суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, а саме:

права добровільно вступати у зовнішньоекономічні зв'язки та права здійснювати ЗЕД в будь-яких формах, які прямо не заборонені чинними законами України.

Принцип юридичної рівності і недискримінації забезпечує абсолютну рівність всіх суб'єктів ЗЕД та заборону будь-яких обмежень прав, а також неприпустимість обмежувальної діяльності, крім випадків передбачених законом.

Одним із важливих принципів, яким керуються є принцип верховенства закону. Головною ідеєю якого є те, що регулювання ЗЕД здійснюється тільки законами України.

Не менш важливим виступає принцип захисту інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Сутність цього принципу полягає у тому, що головний захист стосовно інтересів має забезпечувати саме Україна як держава.

А також суб'єкти керуються принципом еквівалентності обміну, що полягає в неприпустимості демпінгу при ввезенні та вивезенні товарів.

Зовнішньоекономічна діяльність- це діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на відносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами.

В Україні до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності відносять:

фізичних осіб, тобто, резидентів, нерезидентів і осіб без громадянства, які є дієздатними та мають цивільну правоздатність відповідно чинного законодавства й постійно проживають на території України;

юридичних осіб, що зареєстровані та розташовані на території України;

всі об'єднання, а саме фізичних, юридичних та фізичних і юридичних осіб, які не зареєстровані як юридичні особи відповідно до законів України, але перебувають на її території та яким не заборонено здійснення господарської діяльності відповідно цивільно-правового законодавства;

інші суб'єкти господарської діяльності, що передбачені чинним законодавством України;

структурні одиниці іноземних суб'єктів господарської діяльності, які не є юридичними особами відповідно до чинного законодавства України, а саме філії, відділення, але водночас вони перебувають на території України;

загальні підприємства (що складаються з суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності), які є зареєстрованими в Україні та що мають постійне місцезнаходження на території України;

Види зовнішньоекономічної діяльності, що здійснюються на території України включають в себе:

імпорт та експорт товарів, робочої сили та капіталу;

надання резидентами послуг іноземним суб'єктам господарювання, а саме:

страхових, консультаційних, транспортно-експедиційних, брокерських, виробничих, юридичних, облікових, аудиторських, туристських, маркетингових, що безпосередньо не заборонені відповідно чинного законодавства України;

надання вище перерахованих послуг нерезидентами резидентам;

операції, пов'язані з продажем, придбанням та обміном валюти, що здійснюється на валютних біржах, виставках, та на валютному міжбанківському ринку;

підприємницька діяльність, що здійснюється на території України та стосується насамперед надання патентів, торгових марок, ліцензій зі сторони іноземних суб'єктів господарювання, а також ця ж сама діяльність суб'єктів ЗЕД закордоном;

операції пов'язані з орендою, а також лізинг та операції, що відбуваються між іноземними суб'єктами господарювання та суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності України;

розрахункові та кредитні операції, що відбуваються між резидентами та іноземними суб'єктами господарської діяльності. Це може бути створення кредитних, банківських і страхових установ суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності за кордоном України, і навпаки, створення іноземними суб'єктами на території України цих самих установ;

операції, що стосуються товарообміну (бартеру) чи інша діяльність, що здійснюється на основі зустрічної торгівлі між іноземними суб'єктами господарювання та суб'єктами господарської діяльності України;

виробнича, навчальна, наукова, науково-виробнича та науково-технічна кооперація з нерезидентами. Наприклад, це може бути навчання та підготовка спеціалістів на комерційній основі;

роботи, що здійснюються фізичними особами України з іноземними суб'єктами господарювання як на території України, так і за кордоном на контрактній основі; ідентичні роботи на контрактній основі іноземних фізичних осіб з резидентами, що на території України, що і за кордоном;

операції, пов'язані з цінними паперами та міжнародні фінансові операції у випадках, що передбачені чинним законодавством України;

здійснення діяльності, що пов'язана з організацією конференцій, семінарів, аукціонів, торгів, виставок, симпозіумів, які відбуваються на комерційній основі і за участі суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності;

здійснення і організація роздрібною та оптовою торгівлі, що відбувається на території України, але за іноземну валюту, у передбачених і не заборонених відповідно чинного законодавства випадках;

спільна підприємницька діяльність між резидентами та нерезидентами, що обумовлюється створенням спільних підприємств будь-яких форм та видів, спільне володіння майном, а також здійснення спільних господарських операцій, що на території України, що і за її межами;

а також будь-які інші види ЗЕД, що не є безпосередньо забороненими відповідно чинного законодавства України.

Огляд законодавчої і нормативної бази з обліку, аудиту та аналізу зовнішньоекономічної діяльності

Успішна зовнішньоекономічна діяльність значною мірою залежить не тільки від можливостей нормалізації конкуренції на внутрішньому ринку та конкурентоспроможності продукції національного виробника, а й від знання обставин і можливостей її збуту та дотримання умов роботи на ринках зарубіжних партнерів.

Такі умови визначаються різними нормами, правилами та елементами національного й міждержавного впливу на зовнішню торгівлю.

Нормативною базою, що регулює організацію та методологію бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності є (таблиця 0.1)

Таблиця 0.1

Огляд нормативно – правової бази з обліку, аналізу і аудиту
зовнішньоекономічної діяльності

№ з/п	Назва нормативно-законодавчого документа	Коли та ким затверджений	Характеристика змісту документа
	2	3	4
1	Конституція України [1]	Верховною Радою України від 28.06.1996р.№ 254к/96-ВР	За допомогою даного закону визначаються загальні положення,що встановлюють правові засади та регулюють діяльність підприємства.
2	Податковий Кодекс України [3]	Верховною Радою України від 04.12.2010р. № 229, (№ 229—230)	Даний закон регулює відносини щодо податків і зборів, а саме визначає їх перелік та порядок сплати.
3	Господарський кодекс України [2]	Затверджений постановою Верховної Ради України від 16.01.2003р. № 436-4	Даний кодекс спрямований на визначення правових основ господарської діяльності.
4	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [12]	Від 16.07.1999 № 959-ХІІ	За допомогою даного закону визначають загальне правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
5	Закон України «Про Митний тариф України» [21]	Від 19.09. 2013 № 584-VII	За допомогою даного закону визначається перелік ставок загальнодержавного податку - ввізного мита.
6	Н(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [5]	Наказ Мінфіну від 07.02.2013 р. № 73	Визначає методологічні засади створення фінансової звітності.
7	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [11]	Від 20.10.1999р.із змінами і доповненнями від 27.12.05р. Наказ Міністерства фінансів України №246	Перераховує методологічні засади формування інформації в обліку стосовно виробничих запасів та їх розкриття у фінансовій звітності.

8	Положення(стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив зміни валютних курсів» [10]	Від 10.08.2000р. із змінами і доповненнями від 14.07.2014р. Наказ Міністерства фінансів України № 754	Визначає методологічні засади формування інформації в бухгалтерському обліку стосовно операцій віноземній валюті та відображення показників статей фінансової звітності господарських одиниць за межами України в грошовій одиниці України.
9	Положення(стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» [7]	Від 29.11.1999р. із змінами і доповненнями від 27. 06.2013р. Наказ Міністерства фінансів України № 290	Визначає методологічні засади формування інформації в бухгалтерському обліку про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.
10	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [8]	Від 31.12.1999р. із змінами і доповненнями від 27.06.2013р. Наказ Міністерства фінансів України № 627	Перераховує методологічні засади стосовно формування інформації в бухгалтерському обліку про витрати та її розкриття в фінансовій звітності.
11	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державний збір за видачу разових (індивідуальних) ліцензій із суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, що порушили Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [14]	Постанова Кабінету Міністрів України від 21.04.1998 №524	Наводить механізм та розмір державного збору за видачу разових ліцензій.
12	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення розміру збору за видачу експортних (імпортних) ліцензій» [13]	Постанова Кабінету Міністрів України від 18.05.2005 № 362	Наводить механізм визначення розміру збору за видачу експортних(імпортних) ліцензій.
13	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку продовження строків розрахунків за зовнішньоекономічними операціями» [19]	Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2007 №1409	Наводить механізм порядку продовження строків розрахунків за зовнішньоекономічними операціями.

14	Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження Положення про порядок видачі разових (індивідуальних) ліцензій» [17]	Наказ Міністерства економіки України від 17.04.2000 № 47 (zareestrovаний в Міністерстві юстиції України 05.05.2000 за № 259/4480)	Визначає механізм видачі разових (індивідуальних) ліцензій.
15	Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів)» [18]	Наказ Міністерства економіки України від 06.09.2001 № 201 (zareestrovаний в Міністерстві юстиції України 21.09.2001 за № 833/6024)	Визначає форму зовнішньоекономічних договорів, а також механізм їх складання.
16	Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження нормативно-правових актів щодо ліцензування імпорту товарів та внесення змін до Порядку розгляду заявок на видачу ліцензій у сфері нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Міністерстві економіки України» [15]	Наказ Міністерства економіки України від 14.09.2007 № 302 (zareestrovаний в Міністерстві юстиції України 26.09.2007 за № 1100/14367)	Визначає процедуру оформлення та видачі ліцензій на імпорт товарів .
17	Наказ Міністерства економіки України "Про затвердження Положення про порядок видачі висновків щодо продовження строків розрахунків за зовнішньоекономічними операціями" [16]	Наказ Міністерства економіки України від 18.01.2008 № 15 (zareestrovаний в Міністерстві юстиції України 9 лютого 2008 р. за № 115/14806)	Визначає порядок розгляду документів, необхідних для отримання висновку щодо продовження строків розрахунків за зовнішньоекономічними операціями, а також підстави для відмови у його видачі.
18	Наказ Міністерства економіки України «Про порядок ліцензування експорту товарів» [22]	Наказ Міністерства економіки України від 09.09.2009 № 991 (zareestrovаний в Міністерстві юстиції України 06.10.2009 за № 937/16953)	Визначає єдиний порядок оформлення та видачі ліцензій на експорт товарів.

Вимоги нормативних документів повинні обов'язково враховуватись при організації обліку зовнішньоекономічних відносин підприємств, тому облікове забезпечення ЗЕД передбачає, в першу чергу, дотримання законодавчих вимог, оскільки їх порушення може спричинити негативні наслідки як для суб'єктів ЗЕД, так і для службових осіб, відповідальних за здійснення господарських операцій.

Розділ 1. Організаційно-економічна характеристика ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» та його облікової політики

1.1. Характеристика історії та фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»

Одним з найбільших підприємств у Київському регіоні, що спеціалізується на виробництві консервів є ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» (ТМ КРЯТ). На сьогоднішній день спеціалізація заводу спрямована на переробку м'яса, фруктів та овочів, а виробнича потужність становить близько 25 мільйонів банок на рік.

Директором являється Крят Анатолій Федорович .

Юридична адреса – 09114, Київська обл., місто Біла Церква, вулиця Івана Кожедуба, будинок 63.

Організаційно-правова форма – приватне акціонерне товариство.

Асортимент ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» є досить широким та налічує 87 видів консервів, що продаються і в Україні, і за її межами, а саме в таких країнах як США, Німеччина, Канада, Росія, Вірменія, Азербайджан, Греція та Прибалтика.

В 1858 році розпочинається історія заснування нашого заводу. Саме в цей рік панамі було збудовано Браницький пивоварний завод, продукція якого мала велику популярність не тільки в Київській губернії, а і за її межами. Через нерентабельність існування пивоварні закінчується у 1863 році, з невдалою спробою відновити виробництво у 1917 році. З 1920 році завод рахується держаним підприємством.

З 1923 року починається випуск оцту і солоду, невдовзі розпочинається процес виготовлення та збуду солоних огірків і томатів. В результаті цього з'являється необхідність в таких цехах як: варильний; механічний; засольний; солодовий; бондарний.

1928 стає роком нової сходинок даного підприємства вже під назвою «Укрглавкплодоовоч».

Під час Другої Світової війни плодовий комбінат був майже зруйнований, працівникам доводилося щоденно працювати задля відновлення заводу та очищенню території. Відновлення відбулося в 1949 році, саме тоді відкривається консервноовочевий цех, в якому виробляють переважно фруктові компоти та маринований перець. З цього часу завод переходить на цілорічну роботу, а не лише сезонну, з перервами лише для проведення ремонтних робіт. Початок виготовлення консервованих продуктів на заводі з овочів відбувся у 1950 році. Стрімкий розвиток «Білоцерківського консервного заводу» розпочався з 1958 року і тривав до 1967 року. За цей час почалося будівництво томатного цеху, проводилася закупівля нового обладнання та модернізація вже наявного, реконструкція консервного цеху.

Обліково-аналітичне забезпечення процесу зовнішньоекономічної діяльності

Посада	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	Розділ 1. Організаційно- економічна характеристика ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» та його облікової політики
Здобувач	Нагалевська М.О.		12.04.2020	
Керівник	Осадча Г.Г.		14.04.2020	
Завідувач кафедри	Чернелевський Л.М.			

Також у 1964 році збудовано новий консервний цех, після на заводі встановлено обладнання з виробництва консервованого зеленого горошку, який став у споживачів дуже популярним та прийнята в експлуатацію лінія з виробництва соків.

Наступним важливим кроком в історії ПрАТ «Білоцерківського консервного заводу» є створення Білоцерківського аграрно-промислового об'єднання консервної промисловості, що відбулося восени 1974 року.

Через двадцять років, а саме в 1994 році, в результаті проведення економічних реформ та приватизації державою, підприємство трансформується в Акціонерне товариство відкритого типу (ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»), виконавчим директором якого обирають Крята Анатолія Федоровича.

Невдовзі замінено закаточні машини на лінії «Зеленого горошку». Для зменшення витрат на упаковку та зниження браку, у вигляді бою, при транспортуванні на завод встановили дві пакувальні машини. В результаті цього було виявлено також поліпшення товарного виду продукції.

Головною перевагою 2000-го року було за реєстрування торгової марки «КРЯТ», дана аббревіатура означає Кошик Радості Якості Традицій. Саме під торговою маркою «КРЯТ» реалізується вся продукція підприємства.

ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» - це підприємство, що здійснює свою господарську діяльність на принципах самофінансування та повного госпрозрахунку, що дає йому можливість вкладати угоди від власного імені, а також набувати особисті немайнові та майнові права, нести зобов'язання, бути позивачем та відповідачем у судах.

Економічні зв'язки – взаємообумовленість існування економічних явищ і процесів та властивих їм економічних законів і суперечностей, розділених у просторі й часі[31].

Одними з головних економічних партнерів «Білоцерківського консервного заводу» в Україні є ТП «Сорочинський торговий дім» та ТОВ «Аспект-Траст».

Міжнародні економічні відносини, або так звані економічні зв'язки – це відносини, які виникають та існують між людьми з різних країн із приводу виробництва, обміну, споживання товарів, послуг на основі міжнародного поділу праці[27].

На сьогоднішній день міжнародні економічні зв'язки ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» є досить розширеними. Він співпрацює з багатьма країнами світу, а саме з Німеччиною, США, Ізраїлем, Канадою, Грецією, Вірменією та іншими.

ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» - це самостійний суб'єкт господарювання, який має самостійний баланс, а також власні грошові кошти (основні та оборотні) і рахунки в банках, в тому числі – валютні, круглу печатку, штампи.

Приватне акціонерне товариство «Білоцерківський консервний завод» – це цілісний майновий комплекс із закінченим технологічним циклом по виробництву плодоовочевих і м'ясних консервів. З червня по вересень підприємство працює цілодобово в 3 зміни. Восінньо-зимовий період (жовтень-лютий) в 2 зміни. У травні завод не випускає консервів, адже проводиться капітальний ремонт і підготовка до нового сезону.

На сьогоднішній день виробнича потужність підприємства складає 25 млн. умовних банок на рік. Основною спеціалізацією є промислова переробка овочів, фруктів та м'яса.

Основне місце в організаційно-виробничій структурі заводу займають консервний цех, який складає 20,5%, склад готової продукції – 14,1 %, а також томатний цех - 8,1%.

Допоміжне виробництво складається з енергодільниці, господарчого двору, механічного цеху, складдільниці та автотранспортної дільниці.

ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» можна виділять одним з основних постачальників консервів на міжнародний ринок. Він слугує орієнтиром для конкурентів стосовно якості продукції, широкого асортименту, ціноутворення, технології виробництва, а також зовнішнього виду і оформлення.

На ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» наявні такі цехи: основні виробничі, допоміжні, обслуговуючі, які показані схемі 1.1.

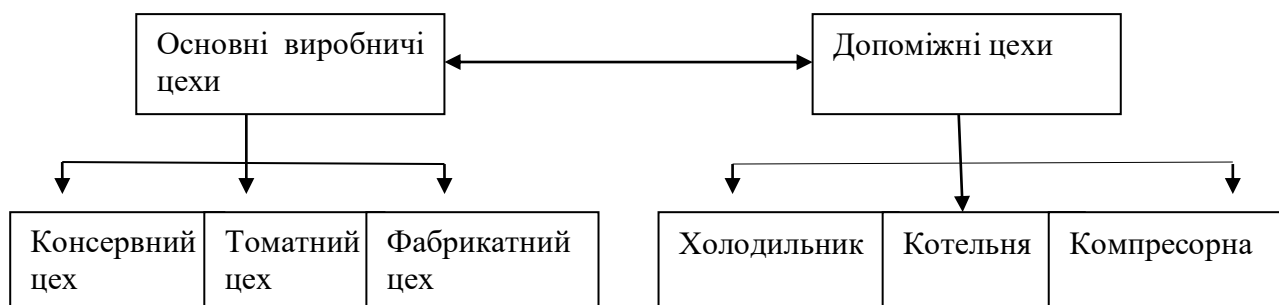

Схема 1.1. Виробнича структура підприємства ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»

Виробнича структура заводу включає в себе три виробничі та три допоміжні цехи. Основних цехи на моєму заводі:

1. Консервний цех, який виробляє натуральні м'ясні консерви, а також займається виготовленням соків, компотів та маринадів.

2. Томатний цех – на якому виробляються такі вироби як: закусочні консерви, джеми, варення, томатна паста.

3. Фабрикатний цех – на якому вся продукція, що виробляється на підприємстві оклеюється етикетками та зберігається до продажу.

Під допоміжними цехами розуміють :

- холодильник;
- компресорна;
- котельня.

На ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» бухгалтерія підпорядковується директорові. Вона відповідає за розробку наказу про облікову політику підприємства, ведення всіх господарських операцій.

Досліджуване мною підприємство має лінійно-функціональну організаційну структуру, вона відображена на схемі 1.2.

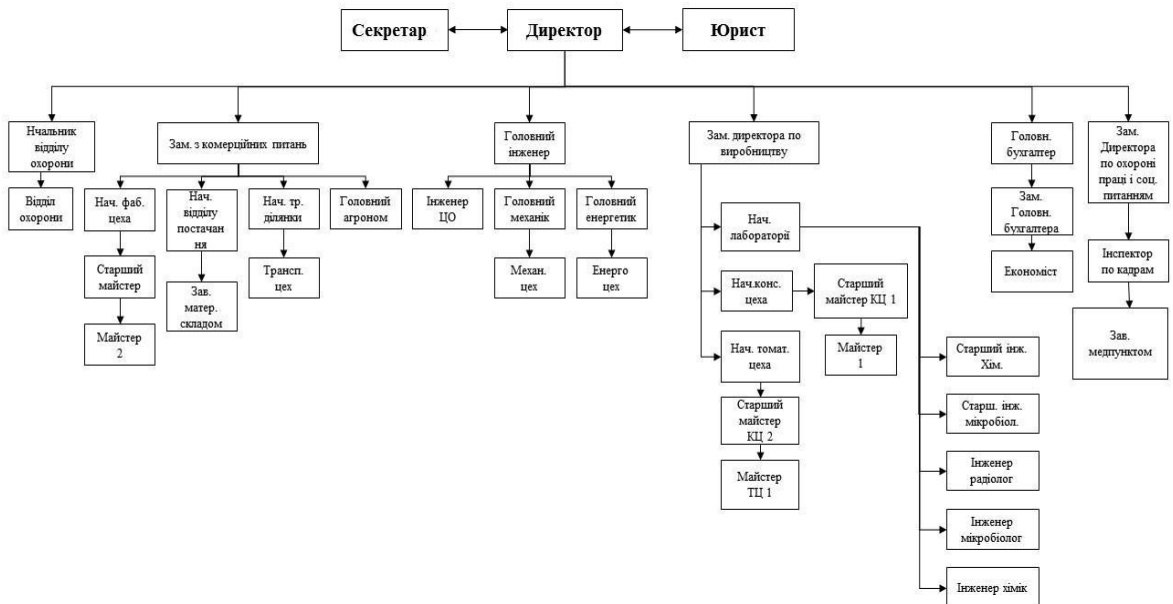

Схема 1.2. Схема управління ПрАТ «Білоцерківський консервний завод».

На мою думку, організаційна структура управління ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» є досить ефективною. Адже, ми бачимо, що між підрозділами встановлено прості і чіткі зв'язки, що в результаті надає можливості для оперативного прийняття рішень та передання повної інформації щодо діяльності підприємства безпосередньо керівникові.

1.2. Структура бухгалтерії ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» та форма організації обліку

Бухгалтерія – структурний підрозділ ПрАТ «Білоцерківський консервний завод», що призначений для ведення бухгалтерського, податкового та управлінського обліку. Бухгалтерія функціонує задля забезпечення відповідних внутрішніх та зовнішніх користувачів, повною та неупередженою інформацією про фінансовий стан компанії, результати діяльності та грошових коштів підприємства.

Структуру бухгалтерії ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» зображено на схемі 1.3.

Схема 1.3. Структура бухгалтерії ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»

На ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» облік господарських операцій веде бухгалтерія. Головний бухгалтер очолює бухгалтерію і безпосередньо несе

відповідальність за ведення і стан бухгалтерського обліку на даному підприємстві. Він підпорядковується керівнику організації.

На ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» права та обов'язки головного бухгалтера та працівників бухгалтерії визначаються посадовими інструкціями, які розробляються згідно вимог діючого законодавства і затверджених генеральним директором.

Розглянемо більш детально функціональні обов'язки кожного працівника бухгалтерії.

Облік основних засобів та нематеріальних активів підприємства безпосередньо здійснюється групою обліку основних засобів.

Їх функціональні обов'язки включають в себе: синтетичний та аналітичний облік основних запасів (власних, отриманих на умовах фінансового лізингу та орендованих), облік нематеріальних активів, облік та нарахування зносу (амортизації), а також аналіз ефективності використання основних фондів підприємства.

Обліковці цієї групи відповідають за складання таких первинних документів:

Видаткова накладна, Акт приймання-передачі основних засобів (форма № ОЗ-1), касовий чек, товарний чек, розрахунок амортизації основних засобів (форма № ОЗ-14), Відомість нарахування амортизації, Акт списання основних засобів (форма № ОЗ-3) які зберігаються у архіві на протязі трьох років.

Групою обліку, що займається аналітичним і синтетичним обліком запасів, а саме сировини, палива, тари, запасних частин, основних і допоміжних матеріалів, комплектуючих виробів і напівфабрикатів, що споживаються в ході нормального операційного циклу, є група обліку виробничих запасів.

Також обліковці даної групи займаються обліком готової продукції, що знаходиться на складі та контролем, що пов'язаний з витрачанням матеріалів.

В свою чергу вони відповідають за складання таких первинних документів:

Видаткова накладна, накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів (форма М-11), товарний чек, касовий чек, Акт про приймання матеріалів (форма № М-7), Лімітно-забірна картка (форми № М-8, М-9, М-28 та М-28а), Картка обліку МШП (форма № МШ-2), Акт вибуття МШП (форма № МШ-4), Відомість обліку видачі (повернення) спецодягу, спецвзуття та запобіжних пристроїв (форма № МШ-7), Акт на списання МШП (форма № МШ-8). Ці первинні документи зберігаються три роки.

Обліком касових операцій підприємства, веденням обліку заробітної плати та її розподілення, а також обліком здійснення розрахунків з покупцями і постачальниками займається безпосередньо група обліку розрахункових і касових операцій.

Також обліковці цієї групи несуть відповідальність за здійснення аналітичного і синтетичного обліку кредиторської та дебіторської заборгованості, включно вони розраховують резерв сумнівних боргів.

Касир оформляє первинні касові документи: прибуткові та видаткові касові ордери, касові і товарні чеки, розрахункові квитанції, проїзні документи.

Відповідає за ведення касової книги, що здійснюється на підставі прибуткових та видаткових ордерів. Складає касову звітність, яка потім передається до групи зведеного обліку.

Не менш важливою на підприємстві є група обліку витрат та фінансових результатів, яка займається обробкою, групуванням інформації, що пов'язана з витратами діяльності підприємства та відповідає за калькуляцію собівартості продукції. Саме ця група обліковців займається структурним аналізом собівартості продукції, в результаті чого і здійснює контроль за відхиленнями від запланованих норм.

Одним із структурних підрозділів бухгалтерії є група зведеного обліку. Саме вона відповідає за узагальнення та систематизацію усієї облікової інформації про господарську діяльність підприємства. Також одна з їх функцій полягає в визначенні фінансових результатів та складанні фінансової та статистичної звітності, що в кінцевому результаті передаються до головного бухгалтера.

Ця група складає оборотно-сальдову відомість (оборотно-сальдовий баланс) складається на кінець місяця на підставі даних по кожному синтетичному рахунку: залишків на початок місяця (початкового або вхідного сальдо), оборотів за місяць і залишків на кінець місяця (кінцевого сальдо). Оборотно-сальдову відомість можна скласти тільки за синтетичними рахунками або в розрізі субрахунків.

Дані оборотно-сальдової відомості про залишки по рахунках використовуються при складанні бухгалтерського балансу.

На ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» складають 5 форм фінансової звітності:

- форма 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» (Додаток А),
- форма 2 «Звіт про фінансовий результат (Звіт про сукупний дохід)» (Додаток Б),
- форма 3 «Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)» (Додаток В),
- форма 4 «Звіт про власний капітал»,
- форма 5 «Примітки до річної фінансової звітності».

Перші дві форми подаються квартално, всі інші – річні.

Група зведеного обліку також відповідає за здійснення загального аналізу ефективності діяльності самого підприємства, що безпосередньо включає в себе контроль за виконанням виробничих планів і нормативів.

За автоматизованої форми бухгалтерського обліку збір, систематизація та обробка облікової інформації відбувається зі спеціально розробленим програмним забезпеченням.

1.3. Детальний опис загального облікового документообігу на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»

Документообіг складається з потоків вхідних, вихідних та внутрішніх документів організації. Потік вхідних документів - документи, які надходять з інших (вищих) інстанцій і які скеровують керівникам, структурним підрозділам, окремим виконавцям. Потік вихідних документів - документи, створені в установі для

скерування адресатам за її межами. Потік внутрішніх документів формують документи, які створені і циркулюють в установі з одного підрозділу в інший та не виходять за її межі.

Головне завдання документообігу - прискорення процесу руху документів та можливість вчасно отримати інформацію для прийняття рішень внутрішнім та зовнішнім користувачам.

Схематично місце документального оформлення господарської операції у системі бухгалтерського обліку на підприємстві зображено на схемі 1.4.

Схема 1.4. Місце документального оформлення господарської операції у системі бухгалтерського обліку на підприємстві

Дана схема підтверджує те, що будь-який запис в бухгалтерському обліку починається зі створення і заповнення первинних документів. В ч.1 ст.9 Закону № 996 зазначається: первинні документи необхідно складати під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо – безпосередньо після її закінчення. Виходячи з цього, ми розуміємо, що кожна господарська операція відображається в бухгалтерському обліку тільки на підставі належного первинного документу [12].

Друга частина схеми – відображення в бухгалтерському обліку здійсненої та документально підтвердженої господарської операції, що передбачає:

здійснення кореспонденції рахунків в журналі господарських операцій (в певній бухгалтерській програмі - при комп'ютеризації);

заповнення реєстрів обліку, Головної книги та оборотно-сальдової відомості в національній та паралельно в іноземній валюті.

Кінцева частина схеми, відображає те, що на основі даних бухгалтерського обліку формується звітність підприємства та подається до податкової, Пенсійного фонду, органів статистики залежно від виду діяльності підприємства, а також складається управлінська звітність для внутрішнього контролю [36].

Порядок документообігу залежить від особливостей операцій та їх облікового оформлення, а також від структури компанії, його бухгалтерії.

Стадії документообігу:

- надходження первинних документів до бухгалтерії;
- опрацювання документів у бухгалтерії;
- обробка первинних документів на підприємстві до надходження їх до бухгалтерії;
- передача документів в архів бухгалтерії і забезпечення постійного зберігання документів.

Перераховані стадії документообігу відображаються у спеціальному документі, який називається план-графік документообігу.

Графік документообігу має визначити мінімальний термін знаходження первинного документу в підрозділі, оптимальну кількість людей, через яку він проходить, а також він має бути спрямованим на покращення облікової політики підприємства та посиленню контролю функцій бухгалтерського обліку.

Оформлюється графік документообігу у вигляді переліку робіт з обробки та створення документів, що здійснює кожен підрозділ компанії, із зазначенням їх терміну виконання, безпосередньо самого виконавця та їх взаємозв'язку.

Первинні документи створюються і подаються працівниками компанії згідно графіка документообігу. Для цього кожному виконавцю надається витяг із графіка. У витягу наводиться перелік документів, що належать до функціональних обов'язків виконавця, термін їх подання та підрозділ підприємства, установи, до яких подаються ці документи.

Контроль за дотриманням графіка документообігу на підприємстві, в установі здійснюється головним бухгалтером. Вимоги головного бухгалтера щодо порядку подання до бухгалтерії або на обчислювальний пристрій необхідних документів та відомостей є обов'язковими для всіх підрозділів і служб підприємства.

У Додатку Є наведено графік документообігу на ПрАТ "Білоцерківський консервний завод та терміни зберігання в архіві.

1.4.Виклад та коментар облікової та податкової політики на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»

Облікова політика – це безпосередньо організація діяльності підприємства, що застосовується із самого початку здійснення ним господарських операцій. Достовірне відображення господарських операцій, а в результаті й інформація як у фінансовий, так і в податковій звітності підприємства залежить саме від складових елементів облікової політики компанії. До розробки облікової політики слід віднести вкрай уважно і відповідально, адже вона складається на тривалий термін (мінімум 1 рік).

Положення «Про облікову політику підприємства», затверджене керівництвом підприємства згідно наказу № 5 від 09.01.2012 року.

Бухгалтерський облік на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» ведеться на основі господарських операцій стосовно майна і фінансових результатів своєї діяльності в натуральних одиницях та в грошовому виразі, в результаті їх безперервного документального відображення.

За здійснення бухгалтерського обліку на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» відповідає структурний підрозділ – бухгалтерія, на чолі з головним бухгалтером. У своїй роботі вони керуються затвердженими посадовими інструкціями. За допомогою цих інструкцій встановлено чіткий розподіл обов'язків головного бухгалтера і працівників бухгалтерії, а також їх відповідальності. На основі штатного розпису і окремого наказу керівника підприємства визначається якісний і кількісний склад бухгалтерії.

Головною нормативно-законодавчою базою для ведення бухгалтерського обліку на даному підприємстві є, по-перше, Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність», по-друге, Положення (стандарт) бухгалтерського обліку, а також інші нормативні акти, що регламентують ведення бухгалтерського обліку України.

Бухгалтерський облік на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» здійснюється на підставі єдиного робочого плану рахунків, що був розроблений згідно з Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 року №291, зі змінами і доповненнями.

Згідно з Планом бухгалтерського обліку бухгалтерський облік господарських операцій у відповідних журналах-ордерах та аналітичних відомостях здійснюється методом подвійного запису. Згідно облікової політики даного підприємства бухгалтерський облік є автоматизованим.

Облік нематеріальних активів здійснюється на основі МСБО 38 «Нематеріальні активи», оцінюються за історичною собівартістю. Амортизація цієї групи активів здійснюється за допомогою прямолінійного методу, на підставі терміну корисного використання, який починається з місяця, що йде наступним за місяцем, в якому актив визнається придатним до використання.

На ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» згідно МСБО 16 «Основні засоби» відбувається облік основних засобів за історичною вартістю.

Згідно облікової політики даного підприємства основні засоби поділяють на групи :

- група 1 - земельні ділянки;
- група 3 – будинки, споруди, передатні устрої ;
- група 4 - машини й устаткування;
- група 5 - транспортні засоби;
- група 6 - інструменти, прилади, інвентар (меблі);
- група 9 - інші основні засоби.

За відповідність реєстрів обліку, спосіб і порядок реєстрації та узагальнення інформації, відповідальність несе голова правління та головний бухгалтер підприємства.

Вся документація підприємства, а саме первинні документи і реєстри, статистична та фінансова звітність, яка виготовлена як на паперових, так і на магнітних носіях, підлягає збереженню протягом встановленого строку та відповідно чинного законодавства в архівах підприємства за їх юридичною адресою.

Функціональною валютою та валютою подання фінансової звітності Товариства є національна валюта України українські гривні.

Облік та відображення в фінансовій звітності операцій в іноземній валюті здійснюється відповідно до МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів». Операції в валютах, які відрізняються від функціональної валюти Товариства, вважаються операціями в іноземних валютах. Операції в іноземній валюті відображаються під час первісного визнання у функціональній валюті з застосуванням до суми в іноземній валюті курсу «спот» на дату здійснення операції. Курс "спот" - це валютний курс у разі негайної купівлі-продажу валюти. Товариство визнає валютним курсом «спот» офіційний курс Національного банку України між функціональною валютою та іноземною валютою на вказану дату.

На кінець кожного звітного періоду:

а) монетарні статті в іноземній валюті перераховуються з застосуванням курсу при закритті;

б) немонетарні статті, які оцінюються за історичною собівартістю в іноземній валюті, перераховуються з застосуванням валютного курсу на дату операції;

в) немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, перераховуються застосовуючи валютні курси на дату визначення справедливої вартості.

Курсові різниці, що виникають при розрахунках за монетарними статтями або при переведенні монетарних статей за курсами, котрі відрізняються від тих, за якими вони переводилися при первісному визнанні протягом періоду або у попередній фінансовій звітності, визнаються в прибутку або збитку в тому періоді, у якому вони виникають.

Курсова різниця виникає тоді, коли монетарні статті виникають від операції в іноземній валюті, а зміна у валютному курсі відбувається в період між датою операції і датою розрахунку. Коли розрахунки за операцією здійснюються протягом того самого облікового періоду, в якому операція відбулася, тоді вся курсова різниця визнається в цьому періоді.

Проте, коли розрахунок за операцією здійснюється в наступному обліковому періоді, курсова різниця, визнана в кожному періоді до дати розрахунку, визначається на основі зміни у валютних курсах протягом кожного періоду.

На ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» застосовується загальна система оподаткування. Завод сплачує загальнодержавні та місцеві податки.

Розділ 2. Бухгалтерський облік процесу зовнішньоекономічної діяльності на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» та його комп'ютеризація

2.1. Аналітичний і синтетичний облік процесу зовнішньоекономічної діяльності за національними стандартами

Для соціального та економічного розвитку будь-якої країни є безперечно важливими зовнішньоекономічні зв'язки. На даному етапі економічний розвиток потребує все більш широкого залучення всіх країн до міжнародного обміну.

Облік зовнішньоекономічної діяльності здійснюється в національній валюті України. Для цього всі кошти в іноземних валютах перераховують в еквівалент грошової одиниці України за курсом Національного банку України на дату здійснення операції. У регістрах бухгалтерського обліку усі записи операцій в іноземних валютах відображають паралельно і у національній валюті.

Облік товарів (робіт, послуг) здійснюється на момент ввезення в межі або вивезення за межі економічної території країни. Зовнішньоекономічна діяльність України щодо ввезення та вивезення товарів методом водного, залізничного, автомобільного чи повітряного транспортування обліковується за датою оформлення митної декларації. При переміщенні товару трубопроводом (нафта, нафтопродукти тощо), облік здійснюється за датою останнього транспортного документу; для природного газу – за датою останнього дня місяця у якому здійснювалося митне оформлення товару. Моментом експорту/імпорту товарів, що не підлягають митному декларуванню, є дата оформлення приймально-здавального акту або дата платіжного документу.

Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності ведуть бухгалтерський та оперативний облік зовнішньоекономічних операцій, а також статистичну звітність, яку надсилають органам Державної статистики України. Для бухгалтерського обліку зовнішньоекономічних операцій суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності користуються планом рахунків та інструкцією про його використання, що діють на території України, та відповідними змінами і доповненнями, які відображають специфіку зовнішньоекономічної діяльності.

Вся інформація, яка знаходиться в первинних документах, відображається на рахунках бухгалтерського обліку в регістрах аналітичного та синтетичного обліку за допомогою методу подвійного запису.

На підприємстві мають бути чітко встановлені терміни передачі первинних документів до бухгалтерії, саме ця умова забезпечить своєчасне відображення господарських операцій в регістрах бухгалтерського обліку.

При здійсненні зовнішньоекономічної діяльності суб'єкту господарювання можуть знадобитися такі первинні документи (таблиця 2.1)[36]:

Обліково-аналітичне забезпечення процесу зовнішньоекономічної діяльності

Посада	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	Розділ 2. Бухгалтерський облік процесу зовнішньоекономічної діяльності на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» та його комп'ютеризація
Здобувач	Нагалецька М.О.		10.05.2020	
Керівник	Осадча Г.Г.		13.05.2020	
Завідувач кафедри	Чернелевський Л.М.			

Первинна документація для операцій імпорту та експорту

№	Групи	Види первинних документів
1.	Транспортна та страхова	коносамент, залізнична вантажна накладна (Додаток Г), автодорожня і авіаційна транспортна накладна, поштова накладна, страховий поліс, страховий сертифікат
2.	Розрахункова	акт наданих послуг, рахунок-фактура(інвойс) (Додаток Д), податкова накладна, вексель, платіжне доручення, акредитив
3.	Товаросупровідна	сертифікат якості товару, пакувальний лист, комплектуюча відомість, ліцензії
4.	Технічна	технічні паспорти машин та обладнання, формуляри і описи виробів, інструкції по встановленню, монтажу, налагодженню, управлінню і ремонту
5.	Складська	акт приймання товару, генеральний акт розвантаження теплоходу з вантажами в порту прибуття, варіант документа іноземного складу
6.	Митна	вантажно-митна декларація, довідка про оплату мита, акцизів і зборів

При обліку реалізації товарів (робіт, послуг) на експорт підприємство отримує доходи у відповідності з принципом нарахування, визначеним у Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87, в момент відвантаження товарів або підписання акту про виконані роботи (послуги) незалежно від часу надходження коштів [5].

Термін здійснення експортної (як і імпоротної) операції - 90 календарних днів, з моменту відвантаження, при порушенні терміну сплачується пеня в розмірі 0,3% від суми угоди за кожен день прострочення.

Основним документом при цьому є вантажна митна декларація . Вантажно-митна декларація – це заява, яка містить відомості про товари, інші предмети та транспортних засобах, мету їх переміщення через митний кордон України або про зміни митного режиму відносно цих товарів, а також інформацію, яка є необхідною для здійснення митного контролю, митного оформлення, ведення митної статистики, нарахування митних платежів.

Механізм і правила заповнення граф ВМД (Додаток Е) регламентовано Інструкцією про порядок заповнення ВМД, затвердженої наказом ДМСУ від 09.07.97 р. №307, а також порядком заповнення граф вантажної митної декларації відповідно до митних режимів експорту, імпорту, транзиту, тимчасового ввезення (вивезення), митного складу, магазинів безмитної торгівлі, затверджене наказом ДМСУ від 30.06.98 р. №380 [2].

Вона складається митним брокером або декларантом з допомогою відповідного програмного, разом з ВМД для митного оформлення надається її електронна копія. Порядок заповнення митної декларації, а також особливостей тих чи інших її граф, в залежності від обраного митного режиму, регламентується наказом Міністерства фінансів України.

Один екземпляр ВМД призначено для декларування однієї партії товару.

Заповнення митної декларації проводиться на партію товарів, загальна вартість якої перевищує еквівалент 100 євро. При декларуванні підакцизних товарів,

товарів, що підлягають експортному контролю, товарів, що поміщуються в режим митного складу, а також у деяких інших випадках ВМД заповнюється незалежно від вартості таких товарів.

Бланк ВМД являє собою зброшурований на 4 листах документ форми ВМД-2 (основний аркуш) та ВМД-3 (додатковий аркуш).

ПРИЗНАЧЕННЯ АРКУШІВ МИТНОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ:

1-й екземпляр – залишається з пакетом документів у відділі митного оформлення;

2-й екземпляр – передається у відділ статистики митного органу;

3-й екземпляр призначений для відправника товару;

4-й екземпляр (заповнюється при експорті) слідує з вантажем як товаросупровідний документ і призначений для митних органів у пункті пропуску.

У бухгалтерському обліку доходи від реалізації товарів (робіт, послуг) відображаються на рахунку 70 «Доходи від реалізації», а фактична їх собівартість – на рахунку 90 «Собівартість реалізації».

На рахунку 93 «Витрати на збут» відображають: витрати пов'язані з підготовкою товару до відвантаження, перевезення в межах країни та поза її межами, оплата зборів за митне оформлення, страхування та зберігання вантажів в дорозі та вантажно-розвантажувальні роботи. В подальшому цей рахунок переносять до складу фінансових результатів.

Доходи, отримані від продажу товарів (робіт, послуг) відносять до складу валових доходів. Що стосується дати їх виникнення, то це може бути:

дата зарахування коштів від покупця;

дата відвантаження товарів (надання робіт, послуг).

Валові доходи мають відображатися відповідно валютного курсу НБУ, що діяв на дату їх отримання та такі доходи безпосередньо не підлягають перерахунку через зміну курсу протягом звітного періоду.

Згідно П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів» сума авансу (попередньої оплати) в іноземній валюті, що була отримана від інших осіб у рахунок платежів для поставки готової продукції, інших активів, виконання робіт і послуг, при включення до валового доходу звітного періоду перераховується у валюту звітності відповідно валютного курсу на дату одержання авансу. У разі одержання від покупця авансових платежів в іноземній валюті частинами та відвантаження частинами покупцеві немонетарних активів доходи від реалізації активів визнається за сумою авансових платежів із застосуванням валютних курсів, виходячи з послідовності їх одержання [10].

Операції пов'язані з відвантаженням товарів іноземному покупцеві відображаються в обліку залежно від терміну оплати: передоплата чи післяплата.

В таблиці 2.2 наведемо кореспонденцію рахунків з обліку експортної операції по передоплаті.

Кореспонденція рахунків з обліку експортної операції по передоплаті

№ з/п	Первинний документ	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
			Дебет	Кредит	
1.	Банківська виписка, платіжне доручення	Отримано попередню оплату від нерезидента	314 «Інші рахунки в банках в іноземній валюті»	681 «Розрахунки за авансами одержаними»	26 750
2.	Платіжне доручення	Нараховано мито при експорті продукції	93 «Витрати на збут»	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	1325
3.	Платіжне доручення	Нараховано митний збір	93 «Витрати на збут»	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	79,50
4.	Платіжне доручення, виписка банку	Сплачено мито та митні збори	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	1404,50
5.	Податкова накладна, виписка банку	Нараховано ПДВ при експорті продукції	701 «Доход від реалізації готової продукції»	641 «Розрахунки за податками»	0
6.	Вантажно-митна декларація	Відображено доход при відвантаженні готової продукції на експорт	362 «Розрахунки з іноземними покупцями»	701 «Доход від реалізації готової продукції»	26750
7.	Товарна накладна	Списано собівартість реалізованої готової продукції	901 «Собівартість реалізованої готової продукції»	26 «Готова продукція»	17650
8.	Довідка бухгалтера	Проведено взаємозалік заборгованості	681 «Розрахунки за авансами одержаними»	362 «Розрахунки з іноземними покупцями»	26750
9.	Довідка бухгалтера	Списано на фінансовий результат доход від реалізації продукції	701 «Доход від реалізації готової продукції»	791 «Результат основної діяльності»	26750
10.	Довідка бухгалтера	Списано на фінансовий результат витрати за операціями експорту продукції	791 «Результат основної діяльності»	901 «Собівартість реалізованої готової продукції» 93 «Витрати на збут»	17650 1404,50

Якщо ж першою подією є відвантаження (робіт, послуг) за контрактом з експорту, то валовий доход визначається за курсом НБУ на день оформлення вантажно-митної декларації (або підписання документів про виконання робіт (послуг)). Дебіторська заборгованість, що виникла в розрахунках з іноземним покупцем, визначається за курсом НБУ на день оформлення вантажно-митної декларації. Оскільки дебіторська заборгованість іноземного покупця згідно з П(С)БО 21 є монетарною статтею, то при її погашенні необхідно здійснити її переоцінку [10].

Результат переоцінки слід віднести до складу доходів чи витрат операційної діяльності

В таблиці 2.3 наведемо приклад відображення в обліку операції з відвантаження товарів іноземному покупцеві.

Таблиця 2.3

Відображення в обліку операції з відвантаження товарів іноземному покупцеві

№ з/п	Первинний документ	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
			Дебет	Кредит	
1.	Платіжне доручення	Нараховано мито при експорті продукції	93 «Витрати на збут»	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	3710
2.	Платіжне доручення	Нараховано митний збір	93 «Витрати на збут»	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	111,30
3.	Банківська виписка, Платіжне доручення	Сплачено мито та митні збори	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	3821,30
4.	Вантажно-митна декларація	Відвантажено товари іноземному покупцеві	362 «Розрахунки з іноземними покупцями»	702 «Дохід від реалізації товарів»	37100
5.	Довідка бухгалтера	Списано собівартість реалізованих на експорт товарів	902 «Собівартість реалізованих товарів»	281 «Товари на складі»	21400
6.	Довідка бухгалтера	Проведено переоцінку заборгованостей на кінець звітного періоду	945 «Витрати від операційної курсової різниці»	362 «Розрахунки з іноземними покупцями»	350
7.	Довідка бухгалтера	Списано на фінансовий результат дохід від реалізації продукції	702 «Дохід від реалізації товарів»	791 «Результат основної діяльності»	37100
8.	Довідка бухгалтера	Списано на фінансовий результат витрати за операціями експорту продукції	791 «Результат основної діяльності»	902 «Собівартість реалізованих товарів» 93 «Витрати на збут»	21400 3821,30
9.	Довідка бухгалтера	Списано на фінансові результати результат переоцінки заборгованостей	791 «Результат основної діяльності»	945 «Витрати від операційної курсової різниці»	350
10.	Банківська виписка, Платіжне доручення	Отримано від іноземного покупця оплату за відвантажені товари	314 «Інші рахунки в банку в іноземній валюті»	362 «Розрахунки з іноземними покупцями»	37450

11.	Довідка бухгалтера	Відображено курсову різницю, що виникла при погашенні дебіторської заборгованості	362 «Розрахунки з іноземними покупцями»	714 «Доход від операційної курсової різниці»	700
12.	Довідка бухгалтера	Списано на фінансові результати результат переоцінки заборгованостей	714 «Доход від операційної курсової різниці»	791 «Результат основної діяльності»	700

Аналітичний облік експортних операцій здійснюють за кожним: покупцем, платежем, валютою.

Синтетичний облік ведуть в Журналі № 6 , записи до якого здійснюють на підставі Відомості № 6.6 аналітичного обліку по рахунку 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками».

Надходження товарів за імпортними контрактами може бути як на умовах комерційного кредиту (відстрочення платежу), їх попередньої оплати, так і безоплатно [32].

Для обліку розрахунків з іноземними постачальниками та підрядниками за одержану від них продукцію (товари, роботи, послуги) призначено субрахунок 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками». При оплаті імпортової поставки грошовими коштами у наступному звітному періоді цей рахунок є монетарною статтею, у зв'язку з чим в обліку визначають курсові різниці на дату балансу та на дату здійснення операції. За умови зростання курсу іноземної валюти така курсова різниця відображається на рахунку 945 «Втрати від операційної курсової різниці», а за умови зменшення курсу іноземної валюти, в якій обліковується заборгованість – на рахунку 714 «Доход від операційної курсової різниці», з подальшим відображенням у складі фінансових результатів на рахунку 791 «Результат операційної діяльності».

Облік розрахунків з контрагентами за всі послуги, пов'язані з доставкою товарно-матеріальних цінностей до місця призначення (транспортних, експедиторських, страхових) ведеться на рахунку 685 «Розрахунки з іншими кредиторами». Ці послуги можуть бути оплачені чи в національній, чи в іноземній валюті, в залежності від місця розташування їх виконавця.

При надходженні товарів від іноземного постачальника їх оприбутковують на склад на підставі «Вантажно-митної декларації».

Таблиця 2.4

Відображення в обліку операцій з надходження товарів за імпортом

№ з/п	Первинний документ	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
			Дебет	Кредит	
1.	Платіжне доручення	Нараховано митний збір	281 «Товари на складі»	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	156

2.	Виписка банку	Нараховано мито	281 «Товари на складі»	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	2600
3.	Виписка банку	Нараховане податкове зобов'язання	643 «Податкові зобов'язання»	641 «Розрахунки за податками»	10920
4.	Платіжне доручення	Сплачено митні платежі	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	2756
5.	Податкова накладна, Виписка банку	Оплачено ПДВ при імпорті і відображено податковий кредит	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами» 641 «Розрахунки за податками» 641 «Розрахунки за податками»	311 «Поточні рахунки в національній валюті» 642 «Розрахунки за обов'язковими платежами» 643 «Податкові зобов'язання»	10920 10920 10920
6.	Вантажно-митна декларація	Отримані товари від іноземного постачальника	281 «Товари на складі»	632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»	52000
7.	Довідка бухгалтера	Погашена кредиторська заборгованість перед іноземним постачальником	632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»	312 «Поточні рахунки в іноземній валюті»	53000
8.	Бухгалтерська виписка	Відображено курсову різницю	945 «Витрати від операційної курсової різниці»	632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»	1000

Згідно П(С)БО 21 « Вплив змін валютних курсів» сума авансу (попередньої оплати) в іноземній валюті надана іншим особам в рахунок платежів для придбання немонетарних активів (запасів, основних засобів, нематеріальних активів) і отримання (робіт, послуг) перераховуються у валюту звітності із застосуванням валютного курсу на дату сплати авансу. У разі здійснення авансових платежів в іноземній валюті постачальникові частинами та одержання частинами від постачальника немонетарних активів визначається за сумою авансових платежів із застосуванням валютних курсів, виходячи з послідовності їх здійснення [10].

В таблиці 2.5 наведемо кореспонденцію рахунків з обліку імпортової операції по передоплаті.

Таблиця 2.5

Кореспонденція рахунків з обліку імпортової операції по передоплаті

№ з/п	Первинний документ	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
			Дебет	Кредит	
1.	Платіжне доручення, Виписка банку	Перерахований аванс в оплату вартості сировини	371 «Розрахунки за виданими авансами»	312 «Поточні рахунки в іноземній валюті»	37800

2.	Платіжне доручення	Нараховано митний збір	201 «Сировина і матеріали»	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	111,30
3.	Платіжне доручення	Нараховано мито	201 «Сировина і матеріали»	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	1850
4.	Виписка банку	Нараховане податкове зобов'язання	643 «Податкові зобов'язання»	641 «Розрахунки за податками»	7791
5.	Банківська виписка, Платіжне доручення	Сплачено митні платежі	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	1966,30
6.	Банківська виписка, Платіжне доручення	Оплачено ПДВ при імпорті і відображено податковий кредит	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	7791
			641 «Розрахунки за податками»	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	7791
			641 «Розрахунки за податками»	643 «Податкові зобов'язання»	7791
7.	Вантажно-митна декларація	Отримана сировина від іноземного постачальника	201 «Сировина і матеріали»	632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»	37800
8.	Платіжне доручення	Закрита заборгованість іноземного постачальника	632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»	371 «Розрахунки за виданими авансами»	37800

При отриманні товарів безоплатно первинною вартістю товарів визначається їх справедлива вартість. Під цією вартістю розуміють суму грошових коштів, за якою може здійснитися обмін даного товару між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 07.07.1999 р. № 163, визначає справедливою вартістю ціну реалізації аналогічної продукції, а для матеріалів – сучасна собівартість придбання [9].

У бухгалтерському обліку справедлива вартість придбаних товарів включається до складу доходів підприємства.

Пропоную переглянути облік операції щодо імпорту по безоплатно отриманому товару, що наведена в таблиці 2.6.

Кореспонденція рахунків з обліку імпоротної операції по безоплатно отриманому товару

№ з/п	Первинний документ	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
			Дебет	Кредит	
1.	Виписка банку	Нараховано мито	152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	795
2.	Виписка банку	Нараховано митний збір	152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	47,70
3.	Виписка банку	Нараховане податкове зобов'язання	643 «Податкові зобов'язання»	641 «Розрахунки за податками»	3339
4.	Платіжне доручення, Банківська виписка	Сплачено митні платежі	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	842,70
5.	Платіжне доручення	Оплачено ПДВ при імпорті і відображено податковий кредит	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	3339
			641 «Розрахунки за податками»	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	3339
			641 «Розрахунки за податками»	643 «Податкові зобов'язання»	3339
6.	Вантажно-митна декларація	Оприбутковано обладнання	152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»	745 «Доход від безоплатно одержаних активів»	15900

Аналітичний облік розрахунків з іноземними постачальниками та підрядниками здійснюють за кожним контрагентом та видом валюти. Синтетичний облік розрахунків з постачальниками та підрядниками ведуть в Журналі- № 3 та Регістрі операцій за розрахунками з постачальниками та підрядниками № 3.3 Вважаємо, що реєстри аналітичного і синтетичного обліку необхідно деталізувати в частині експортно-імпортних операцій з метою накопичення та обробки інформації, правильної її систематизації та відображення у звітності.

2.2. Особливості розкриття інформації у бухгалтерській звітності щодо процесу зовнішньоекономічної діяльності за національними стандартами

Операції, що пов'язані з іноземною валютою, під час їх первісного визнання відображаються у валюті звітності шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням валютного курсу на дату здійснення операції (дата визнання активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів і витрат). Якщо на дату балансу або на дату здійснення розрахунків валютний курс змінився, виникають курсові різниці.

Для відображення залишків на валютних рахунках в банках та в касі підприємств на дату балансу; за операціями руху валютних коштів на банківських рахунках П(С)БО 2 «Баланс» у складі II розділу «Оборотні активи» було передбачено

заповнення окремого рядка 240 «Грошові кошти в іноземній валюті». Введені в дію зміни до П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» призвели до скорочення статей Балансу (Звіту про фінансовий стан) та максимального наближення його до вимог МСФЗ.

У діючій формі Балансу для відображення грошових коштів в касі та на рахунках в банку передбачено рядок 1165 «Грошові кошти та їх еквіваленти», а у складі додаткових статей фінансової звітності 1166 «Готівка» та 1167 «Рахунки в банках», тобто наявна іноземна валюта в касі підприємства та на рахунках в банку відображення повністю відповідає принципам складання фінансової звітності, а особливо принципу застосування єдиного грошового вимірника.

Згідно з Методичними рекомендаціями щодо заповнення форм фінансової звітності від 28.03.2013р. № 433 відображенню у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) підлягають доходи і витрати, які відповідають критеріям, визначеним в національних П(С)БО 15 «Дохід» та П(С)БО 16 «Витрати», а саме:

доходи, оцінка яких може бути достовірно визначена з результаті надходження активу або погашення зобов'язання, що призводить до збільшення, власного капіталу підприємства (крім застосування капіталу за рахунок внесків учасників);

витрати, оцінка яких може бути достовірно визначена, в результаті вибуття активу або збільшення зобов'язання, що призводить до зменшення власного капіталу (крім зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу між власниками)[7].

Таблиця 2.7

Монетарні статті Балансу (Звіту про фінансовий стан), які підлягають перерахунку на дату звітності

АКТИВ		ПАСИВ	
Назва статті	Код рядка	Назва статті	Код рядка
Довгострокові фінансові інвестиції	1030 1035	Довгострокові кредити банків	1510
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	Інші довгострокові зобов'язання	1515
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	Короткострокові кредити банків	1600
		Векселі видані	1605
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610
Поточні фінансові інвестицій	1160	товари, роботи, послуги	1615
Гроші та еквіваленти	1165	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640
		Інші поточні зобов'язання	1690

Специфічними видами доходів та витрат, які виникають при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності та підлягають відображенню в Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід), є курсові різниці.

При проведенні перерахунку заборгованості слід пам'ятати, що згідно з п. 7–8 П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів» тільки монетарні заборгованості, виражені в іноземній валюті, підлягають перерахунку на день їх погашення та на дату балансу.

Немонетарні статті балансу відображаються за історичною собівартістю та відповідно валютного курсу, що діяв на дату здійснення операції в іноземній валюті [10].

В залежності від впливу на фінансовий результат курсові різниці поділяють на позитивні і негативні; в залежності від виду діяльності – операційні та не операційні. Тому, у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) вони відображаються в окремих статтях(таблиця 2.8)

Таблиця 2.8

Відображення курсових різниць у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід)

Види доходів і витрат	Назва статті	Код рядка
Дохід від операційної курсової різниці	Інші операційні доходи	2120
Втрати від операційної курсової різниці	Інші операційні витрати	2180
Дохід від неопераційної курсової різниці	Інші доходи	2240
Втрати від неопераційної курсової різниці	Інші витрати	2270

Зміна курсів валют впливає також на заповнення річної форми фінансової звітності - Звіту про рух грошових коштів форми у випадку, якщо на дату його складання в Балансі (Звіті про фінансовий стан) підприємства відображені статті в іноземній валюті. Під час формування фінансової звітності підприємство самостійно обирає метод (прямий чи непрямий) складання форми №3 – Звіту про рух грошових коштів.

Так, у Звіті про рух грошових коштів, що складається за непрямим методом у рядку 3515 "Збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць" у графі "Надходження" відображаються збитки, у графі "Витрати" - прибутки від курсових різниць, що виникли внаслідок перерахунку у результаті перерахунку статей Балансу в іноземній валюті, не пов'язаних з операційною діяльністю.

Незалежно від обраного методу складання Звіту про рух грошових коштів, у рядку 3410 "Вплив зміни валютних курсів на залишок грошових коштів" відображається сума збільшення або зменшення залишку грошових коштів у результаті перерахунку іноземної валюти при зміні валютних курсів протягом звітного періоду

Примітки до фінансової звітності – це система показників та роз'яснень, що деталізують статті фінансової звітності, а також інша інформація, що підлягає розкриттю відповідно П(С)БО або МСФЗ [5].

У Примітках до річної фінансової звітності йде мова про суму курсових різниць як таких, що включені до складу доходів і витрат звітного періоду, так і тих, що включаються до складу іншого додаткового капіталу.

Інформація стосовно курсових різниць, що входять до складу доходів і витрат на протязі звітного періоду, відображається у розділі V "Доходи і витрати" Приміток до річної фінансової звітності у рядках 450 "Операційна курсова різниця" та 600 "Неопераційна курсова різниця" всіма підприємствами, а також і тими, для яких оприлюднення не є обов'язковим.

У діючій формі Приміток до річної фінансової звітності для відображення грошових коштів та їх еквівалентів призначено окремий розділ VI "Грошові кошти" (рядки 640-691). На нашу думку, для надання більшій інформативності Приміткам до річної фінансової звітності, пропонуємо внести до складу додаткових статей розділу

VI такі рядки: 692 «Готівка в іноземній валюті» та 693 «Рахунки в банках в іноземній валюті».

Відповідно до національних стандартів, фінансова звітність підприємства (за винятком бюджетних установ, суб'єктів малого бізнесу та іноземних суб'єктів господарської діяльності, що визнаються такими згідно чинного законодавства) включає п'ять форм:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан);
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід);
- Звіт про рух грошових коштів;
- Звіт про власний капітал;
- Примітки до фінансової звітності.

Відповідно до принципу єдиного грошового вимірника, вимірювання та узагальнення всіх господарських операцій підприємства у його фінансовій звітності здійснюється в єдиній грошовій одиниці – в національній валюті України. При розрахунках між резидентами і нерезидентами у зовнішньоекономічних операціях як засіб платежу використовується іноземна валюта. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про операції в іноземних валютах визначає П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів», відповідно до положень якого під операціями в іноземній валюті розуміють господарські операції, вартість яких визначена в іноземній валюті або які потребують розрахунків в іноземній валюті.

Зміни, внесені до Закону про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні, зобов'язують вести бухгалтерський облік по МСФО (міжнародним стандартам фінансової звітності).

Мета переходу на МСФЗ - надати інвесторам та іншим користувачам фінансової звітності можливість зіставити показники діяльності українських підприємств за міжнародними стандартами фінансової звітності.

Впровадження МСФЗ передбачено з 01.01.2018 року, з 31.12.2018 року і з 31.12.2019 року. Перелік підприємств, які застосовують міжнародні стандарти у веденні фінансової звітності, розширився.

Тепер міжнародні стандарти бухгалтерської звітності повинні застосовуватися: публічними акціонерними товариствами, банками, страховими компаніями, кредитними спілками - емітентами цінних паперів, цінні папери яких допущені до біржових торгів;

великими підприємствами:

балансова вартість активів, яких - понад 20 млн. євро;

чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - більш 40 млн. євро;

середня чисельність працівників - понад 250 чол.[39].

2.3. Опис і застосування інформаційних технологій обліку процесу зовнішньоекономічної діяльності на прикладі ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»

Вирішення актуальних проблем в економіці неможливе без прискорення науково-технічного прогресу, широкого впровадження інноваційних інформаційних технологій у всі галузі людської діяльності. Однією з найважливіших сфер застосування останніх є бухгалтерський облік, що є найбільш місткою частиною роботи в підприємствах, установах та організаціях. Чітко налагоджена система обліку забезпечує управлінські потреби необхідною та достовірною інформацією.[35] Крім того, бухгалтерський облік підприємства будь-якої форми власності є основною інформаційною базою глибокого аналізу господарської діяльності, контролю та обґрунтування відповідних управлінських рішень щодо фінансово-господарської діяльності.

До загальних рис бухгалтерських пакетів слід віднести необхідність створення своєї бази даних, можливість захисту бази від несанкціонованого доступу, використання довідників і типовість роботи з ними (прийоми роботи з усіма довідниками однакові у пакеті), декілька засобів внесення оперативної інформації до бази даних (через створення первинного документу, без створення документів, на основі вже створених раніше зв'язаних документів), автоматичне формування стандартних звітів (зворотних та шахматних відомостей, журналів-ордерів, тощо), необхідність підключення форм регламентованої бухгалтерської звітності, роботу у мережному варіанті. Сучасні бухгалтерські пакети надають користувачу можливість створювати нові форми первинних документів і звітів різними засобами, але це вимагає від нього додаткових знань з програмування на спеціалізованих мовах таких пакетів. До найбільш розповсюджених бухгалтерських програм слід віднести 1С Бухгалтерія, Галактика, Парус, Дебет Плюс, Акцент ті інші. Відрізняються бухгалтерські програми прийнятим інтерфейсом користувача, жорсткістю схем формування документа або низки зв'язаних документів, функціональними можливостями, глибиною приробітки окремих задач (комплексів задач) бухгалтерського обліку.

1С:Підприємство –це програмне забезпечення економічного спрямування, що призначене для автоматизації ведення обліку на підприємствах різних галузей. Всі програми написані на одній основі - технологічній платформі, яка не є самостійним продуктом для кінцевих користувачів.

Програмне забезпечення «1С: Підприємство» розроблене для вирішення великої кількості задач стосовно автоматизації обліку, що постають перед підприємствами, що динамічно розвиваються у сучасному світі. За допомогою неї керівник має змогу обрати рішення, яке буде відповідати актуальним потребам підприємства.

Задачі обліку і управління можуть істотно відрізнитися залежно від роду діяльності підприємства, галузі, специфіки продукції або послуг, що надаються, розміру і структури підприємства тощо. Важко собі представити одну програму, призначену для масового використання і задовольняючу при цьому потребам більшості підприємств. При цьому керівнику, з одного боку, необхідне рішення, відповідне специфіці саме його підприємства, але, з другого боку, він розуміє переваги вживання масового перевіреного продукту. Саме на здійснення цих потреб спрямована система програм «1С: Підприємство». Її програмні продукти вільно

адаптуються під особливості бухгалтерського обліку кожного конкретного підприємства.

У випускній роботі для вивчення обліку зовнішньоекономічної діяльності була використана та вивчена програма «1С:Підприємство» версії 8.3. Ця версія як найкраще підійде для автоматизації бухгалтерського обліку підприємств, які безпосередньо виробляють продукцію, надають послуги та займаються збутом.

Я пропоную розглянути автоматизацію бухгалтерського обліку на основі однієї з експортних операцій.

Першою подією буде «Отримання передоплати від покупця», що оформляється документом «Платіжне доручення вхідне» з видом операції «Оплата від покупця». При заповненні документу, в рахунку обліку – 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті». Приклад заповнення показаний на Рис. 2.1

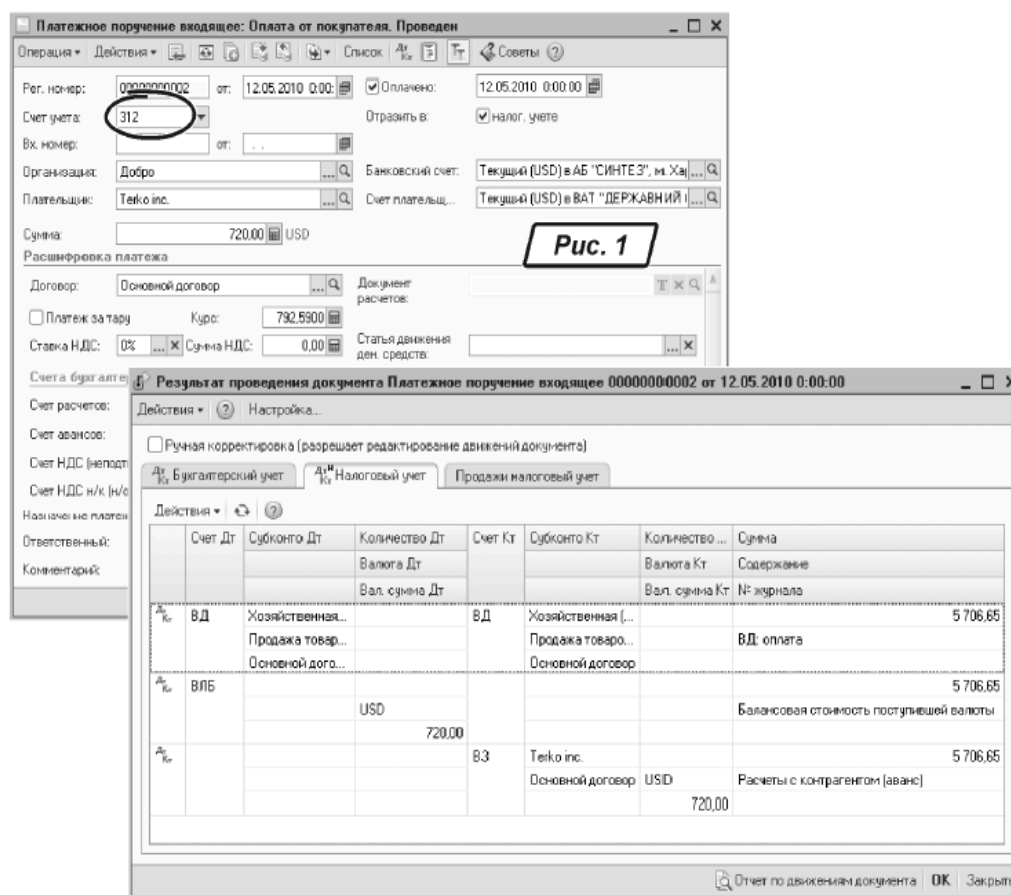

Рис.2.1. Платіжне доручення вхідне

Після цього буде відвантаження товарів покупцю - нерезиденту. Ця операція відображається документом «Реалізація товарів і послуг». У документі слід заповнити всі обов'язкові реквізити, а в табличній частині в закладці «Товари» у графі «%НДС» вкажемо ставку «0 %». (Рис. 2.2)

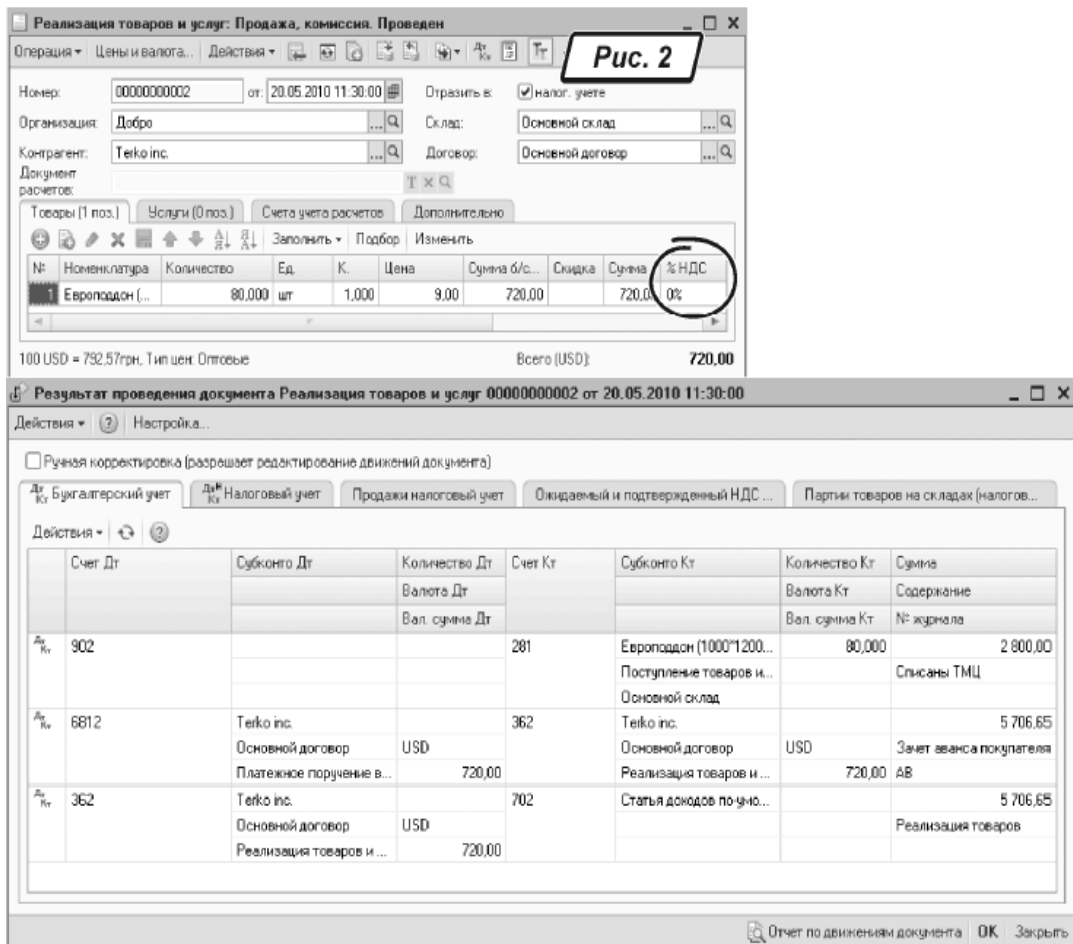

Рис.2.2. Відвантаження товару покупцю – нерезиденту

Далі наступає час розрахунків з митними органами.

Для цього необхідно зайти до вкладки «Контрагенти», створимо нового контрагента та назвемо його «Таможня», а в договорі з ним у графі «Вид договору» виберемо «З постачальником». Приклад заповнення показаний на Рис 2.3.

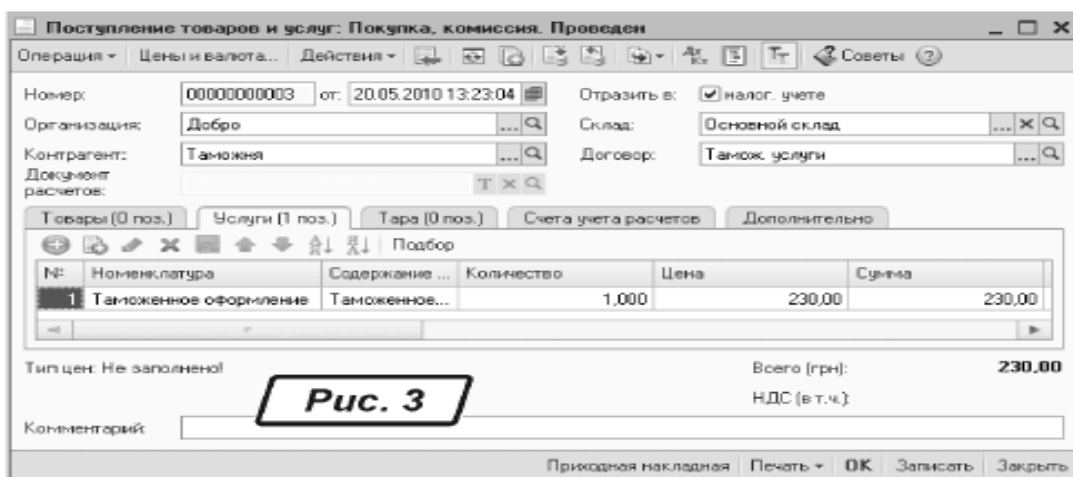

Рис.2.3. Розрахунок з митницею

А передплата на розрахунковий рахунок митниці оформлюється документом «Платіжне доручення вихідне».

Для сплати ПДВ, після того як усі зазначені у ВМД суми внесено до інформаційної бази, на підставі документу «Реалізація товарів і послуг» уводимо

документ «Податкова накладна» з видом операції «Операції, що підлягають ПДВ» (Рис 2.4)

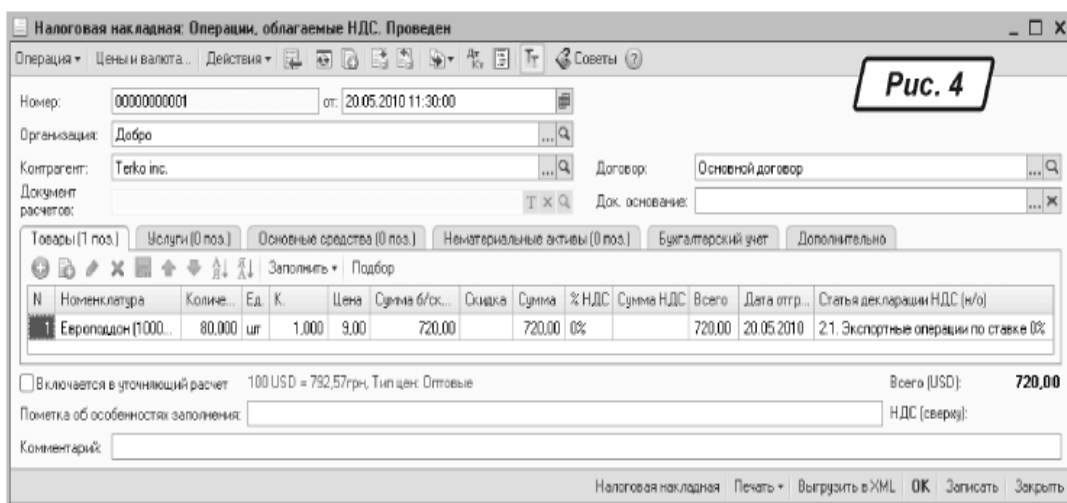

Рис. 2.4. Податкова накладна

Слід зазначити, що цей документ не формує проведення, а лише реєструє зміни в реєстрах накопичення «Очікуваний та підтверджений ПДВ продаж» та «ПДВ податкові зобов'язання». Це відображено на Рис.2.5.[41].

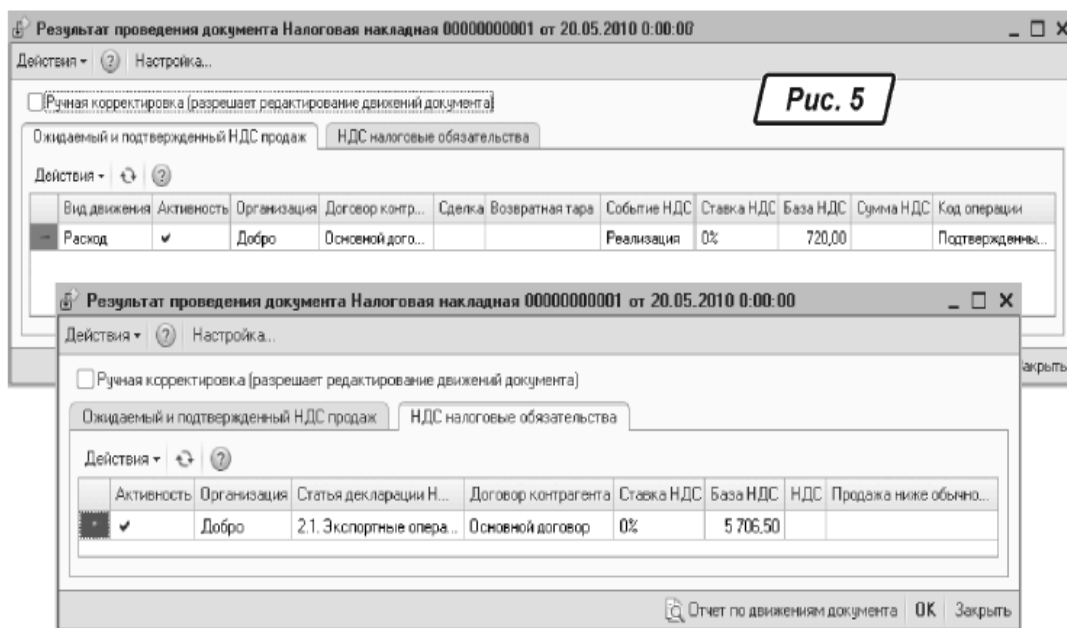

Рис. 2.5 Результаты проведения Податкової накладної

Апробацію теоретичних положень доцільно провести на прикладі ПАТ «Білоцерківський консервний завод», для цього сформуємо перелік господарських операцій з таблиці та порядок роботи в програмі 1С.

Для початку ми маємо створити підприємство та внести дані про нього. Після цього необхідно ввести початкові залишки по підприємству. Далі визначитися з переліком господарських операцій та провести їх в базі.

Пропоную переглянути умовні господарські операції по моїй темі в таблиці 2.9.

Відображення в обліку операцій з надходження товарів за імпортомна ПрАТ
«Білоцерківський консервний завод»

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1.	Нарахований митний збір (10 000\$*27*0,3%)	281 «Товари на складі»	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	810
2.	Нараховано мито (10 000\$*27*10%)	281 «Товари на складі»	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	27000
3.	Нараховане податкове зобов'язання (10 000\$*27+27000)*20%	643 «Податкові зобов'язання»	641 «Розрахунки за податками»	59400
4.	Сплачено митні платежі (810+27000)	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	27810
5.	Оплачено ПДВ при імпорті і відображено податковий кредит	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами» 641 «Розрахунки за податками» 641 «Розрахунки за податками»	311 «Поточні рахунки в національній валюті» 642 «Розрахунки за обов'язковими платежами» 643 «Податкові зобов'язання»	59400
6.	Отримані товари від іноземного постачальника (10 000\$*27)	281 «Товари на складі»	632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»	270000
7.	На кінець звітного періоду відображено курсову різницю 10 000\$*(27-26,5)	632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»	714 «Доход від операційної курсової різниці»	5000
8.	Погашена кредиторська заборгованість перед іноземним постачальником (10 000\$*26,7)	632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»	312 «Поточні рахунки в іноземній валюті»	267000
9.	Відображено курсову різницю 10 000\$*(27-26,7)	945 «Витрати від операційної курсової різниці»	632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»	3000

Коли відображено всі господарські операції переходимо до останнього етапу – визначення фінансового результату.

В результаті чого автоматично сформуються такі документи як:

Баланс;

Оборотно-сальдова відомість за січень 2020 року;

Оборотно-сальдова відомість по рахунку 632 за січень 2020 року;

Аналіз рахунку 632 за січень 2020 року;

Картка рахунку 632 за січень 2020 року.

Отже, головним завданням програми «1С:Бухгалтерія» є полегшення роботи бухгалтера зі складання різних типів звітів, відомостей, журналів. Ймовірність помилок є доволі незначною, за умови правильного і коректного рознесення сум в первинних документах.

Розділ 3. Техніко-економічний аналіз діяльності ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» за 2017-2018 роки та практичний аналіз і теоретичні основи аудиту процесу зовнішньоекономічної діяльності

3.1. Організація аналітичної роботи на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»

Успішне вирішення завдань економічного аналізу потребує чіткої організації проведення аналітичної роботи. Під організацією розуміють створення злагодженої постійної системи для виконання якихось робіт або досягнення певної кінцевої мети[29].

Організація аналітичної роботи – це система раціональних координованих дій, спрямованих на комплексне вивчення господарської діяльності аналізованого підприємства і його окремих структурних підрозділів. Комплексність та системність організації аналітичних робіт забезпечується через планування, що полягає в складанні комплексного плану організації всієї аналітичної роботи на підприємстві та складанні планів для окремого виду аналізу, передбаченого в комплексному плані[33].

На підприємстві ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» керівництво аналітичної роботи здійснює керівник, в свою чергу йому допомагають та підпорядковуються працівники фінансової служби і бухгалтерського обліку, оперативні працівники.

Організація аналітичної роботи на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» розпочинається з розробки загальних засад, а також розгляду порядку проведення самого аналізу. Далі відбувається планування роботи в цілому, її окремих робіт і етапів. Після цього здійснюється матеріальне, кадрове та науково-методичне забезпечення. Потім загальне керівництво приймає виконані аналітичні роботи, перевіряючи при цьому порядок їх оформлення та здійснює контроль за реалізацією на практиці розроблених заходів задля покращення діяльності підприємства.

На кожному підприємстві аналітична робота починається з планування. План аналітичної роботи буває: загальний та конкретних робіт. При цьому загальний план складається за рік з поділом на квартали.

Він включає в себе: розділи основної діяльності, об'єкти, що вивчатимуться, періодичність і терміни проведення робіт, відповідальних осіб, технічні засоби та джерела інформації.

Питання, що включаються до організації проведення окремих аналітичних робіт: по-перше, складання плану роботи та підбір кваліфікованого виконавця; по-друге, забезпечення необхідними засобами для виконання поставлених робіт, наприклад, інструктивним матеріалом чи технічними засобами;

Обліково-аналітичне забезпечення процесу зовнішньоекономічної діяльності

Посада	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	Розділ 3. Техніко-економічний аналіз діяльності ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» за 2017-2018 роки та практичний аналіз і теоретичні основи аудиту процесу зовнішньоекономічної діяльності	
Здобувач	Нагалецька М.О.		31.05.2020		
Керівник	Осадча Г.Г.		04.06.2020		
Завідувач кафедри	Чернелевський Л.М.				

і на кінець, контроль за реалізацією розроблених заходів, а також врахування пропозицій аналітиків.

Аналітичні роботи можуть проводитися, як за допомогою працівників самого підприємства, так і за допомогою залучення зовнішніх фахівців.

Перший варіант: працівниками підприємства для потреб управлінської діяльності. Аналіз проводять економічні підрозділи підприємства, але до виконання аналітичних робіт залучаються також працівники технічних, технологічних, маркетингових та інших служб;

Та другий варіант: зовнішніми суб'єктами як для потреб управлінської діяльності підприємства (аудиторами, працівниками банків та наукових установ), так і для потреб органів галузевого і державного управління (відомчими ревізорами, податковими органами, органами контрольно-ревізійної служби) тощо.

Програмою аналізу може виступати розгорнутий та деталізований перелік питань, які передбачено вивчати, а також комплект таблиць, обов'язковий до опрацювання під час аналізу. Аналітичні таблиці дають змогу визначити та оцінити ступінь відхилення фактичних даних, тобто результати роботи від заданих заздалегідь величин (кошторису, норми, плану тощо). В окремих випадках розробку та монтаж аналітичних таблиць доцільно здійснювати з урахуванням майбутнього використання їх не лише для аналітичної роботи, а й як ілюстративного матеріалу до висновків та пропозицій. Тому форма і зміст аналітичних таблиць мають відповідати вимогам повноти відображення, правильному групуванню показників та іншим вимогам до інформації.

Старанне складання програми аналізу забезпечує необхідну глибину і повноту проведення аналітичного дослідження. Визначаючи зміст аналітичної роботи і терміни її проведення, треба враховувати наявність готового матеріалу для аналізу, трудомісткість збору й опрацювання іншої інформації і, нарешті, час, який потрібний для виконання окремих етапів робіт.

Форми результативної аналітичної інформації формуються на заключному етапі аналітичного процесу. Залежно від мети і місця проведення аналізу результати оформлюють у різних носіях. Основні форми, за допомогою яких оформлюють результати аналітичної роботи, такі:

- текстові описового характеру - аналітичні записки, висновки, доповідні записки, звіти;

- безтекстові - таблиці, графіки, діаграми тощо.

Якщо аналіз здійснюється сторонніми організаціями або особами, то такий результат оформлюють у вигляді висновку.

Результати аналізу, який здійснюють підприємства, можуть оформлятися по-різному, що залежить від багатьох факторів: часу, обсягу тощо. За відносно короткий час - день, зміну, декаду - результати аналізу оформлюють у звітах-рапортах, аналітичних записках; за більш тривалий час - у пояснювальній записці.

Результати аналізу роботи окремих служб - постачання, маркетингу - оформлюють за відносно тривалий час - місяць, квартал. Основною формою узагальнення результатів аналізу є аналітична записка, де відображують характеристики стану ресурсів, причини порушень, а також вжиті щодо відповідних порушень (недоліків) заходи.

В аналітична записці зазначається інформація про загальні дані об'єкту, який аналізують, відхилення, що були виявлені, вплив окремих факторів на показники, висновки, пропозиції.

До розділу «Загальні дані» входить:

назва підприємства;

структурні підрозділи;

основні види продукції, тощо.

Якщо результати аналізу у майбутньому використовуватимуться за межами підприємства, то додають деякі дані про майбутній розвиток. Щоразу вказують на час, за який зроблено аналіз, які питання було розглянуто, основні результати.

У розділі, що характеризує виконання роботи, відображують дані про ступінь виконання, відхилення від завдань, темпи зростання і приросту за відповідний період порівняно з минулими періодами. Обов'язково аналізують фактори, які впливали на результати роботи, їх взаємозв'язок, взаємодію, причини відхилення. При цьому особливу увагу звертають на тенденції, що виникають у роботі підприємства або його структурного підрозділу.

Виклад у пояснювальній записці супроводжують таблицями, графіками та іншими ілюстраціями, які підтверджують текст. Крім того, додають розрахункові табл., що дають змогу зробити висновки і пропозиції. Особливу увагу в цьому розділі приділяють питанням формування показників, які є критеріями оцінки ефективної роботи підприємства або його підрозділу.

У заключній частині пояснювальної записки дається оцінка діяльності підприємства або його структурного підрозділу, вміщують висновки, пропозиції та заходи, спрямовані на усунення недоліків.

Значну аналітичну роботу на підприємстві проводять працівники бухгалтерської служби з підготовки інформаційного матеріалу та вивчення господарської діяльності за даними бухгалтерського обліку та звітності, а також по здійсненню щоденного контролю, використовуючи матеріали економічного аналізу.

По характеру своєї роботи бухгалтер має великі можливості для виявлення резервів покращення показників господарської діяльності. Забезпечити мобілізацію невикористаних резервів - важливе завдання працівників обліку.

Певну участь в проведенні аналізу беруть керівник підприємств, його заступники та інші керівні працівники. Вони приймають активну участь в розробці пропозицій, використовують результати аналізу в своїй щоденній роботі [41].

3.2. Техніко-економічний аналіз діяльності ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» за 2017-2018 роки

Для розрахунку основних техніко-економічних показників діяльності ПАТ «Білоцерківський консервний завод» використано його звітність за 2017-2018 роки, а саме Форму №1 «Баланс», Форму №2 «Звіт про фінансові результати», Форму №3 «Звіт про рух грошових коштів».

Розрахунок цих показників потрібен для того, щоб дати точну, правдиву та неупереджену інформацію про фінансовий стан підприємства.

Таблиця 3.1

Основні техніко-економічні показники виробничо-господарської діяльності
ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» за 2017-2018 роки

Показники	Одиниця виміру	Роки		Відхилення	
		2017	2018	Абсолютне	Темп змін
1	2	3	4	5	6
1.Обсяг виробленої продукції	тис. грн.	48638	60268	11630	123,9
2.Чистий дохід від реалізації продукції	тис. грн.	44604	58549	13945	131,3
3.Чисельність персоналу	осіб	177	130	-47	73,4
4.Фонд оплати праці промислово-виробничого персоналу	тис. грн.	9478	12624	3146	133,2
5.Продуктивність праці на 1 працюючого ПВП	тис. грн./особу	274,8	463,6	188,8	168,7
6.Середньорічна оплата праці одного працівника промислово-виробничого персоналу	тис. грн./особу	53,5	97,1	43,6	181,5
7.Середньорічна первісна вартість основних засобів	тис. грн.	8489	8734	225	102,6
8.Віддача основних засобів	грн./грн.	5,73	6,90	1,17	120,4
9.Середньорічні залишки обігових коштів	тис. грн.	35563	49235	13672	138,4
10.Коефіцієнт оборотності обігових коштів		1,25	1,19	-0,06	95,2
11.Середньорічна вартість активів	тис. грн.	37113	50878	13765	137,1
12.Власний капітал	тис. грн.	9244	11448	2204	123,8
13.Собівартість реалізованої продукції	тис. грн.	36407	49334	12927	135,5
14.Витрати на 1 грн. реалізованої продукції	коп..	81,62	84,26	2,64	103,2
15. Матеріальні витрати	тис. грн.	41043	49744	8701	121,2
16. Матеріаловіддача	грн. /грн.	1,19	1,21	0,02	101,7
17.Операційні витрати	тис.грн.	54636	67132	12496	122,9
18.Валовий прибуток (збиток)	тис. грн.	8197	9215	1018	112,4
19.Прибуток(збиток) операційної діяльності	тис. грн.	4263	3865	-398	90,7
20.Чистий прибуток (збиток)	тис.грн.	2683	2204	-479	82,1
21.Рентабельність операційної діяльності	%	4,9	3,3	-1,6	X

22. Рентабельність продаж (реалізації)	%	6,0	3,8	-2,2	X
23.Рентабельність власного капіталу	%	29,0	19,3	-9,7	X
24.Рентабельність загальна (активів)	%	7,2	4,3	-2,9	X

Проаналізувавши основні техніко-економічні показники ПрАТ «Білоцерківський консервний завод», приходимо до наступних висновків:

Сума обсягу виробленої продукції в 2018 році збільшилася порівняно з 2017 роком на 11630 грн., або 23,9%.

Чистий дохід від реалізації продукції (робіт, послуг) зріс в 2018 році порівняно з 2017 роком на 13945 тис. грн., що становить зростання 31,26%, що свідчить про ефективну діяльність ПрАТ «Білоцерківський консервний завод».

Чисельність персоналу зменшилася на 47 осіб, не дивлячись на це продуктивності праці в 2018 році збільшилася на 188, 8 тис. грн. (168,7%).

Витрати на 1 грн. продукції в порівнянні з минулим роком змінилися , а саме збільшилася на 2,64 коп. (3,2%) за рахунок змін: структури і асортименту продукції, рівня витрат, цін і тарифів на спожиті матеріальні ресурси, цін на готову продукцію.

Значення показників матеріаловіддачі і матеріаломісткості протягом 2017-2018 років майже однакові і відрізняються не значно: рівень матеріаловіддачі збільшилася на 1,7 % (на 0,02 грн. / грн.), а рівень матеріаломісткості зменшився на 1,2 % (на 0,01 грн. / грн.). Таку зміну можна пояснити незначним випередженням збільшення темпу зміни обсягу виробленої готової продукції (123,9 %) над темпом зміни суми матеріальних витрат (121,2 %).

Операційні витрати значно зросли, а саме на 12496 грн. (22,87%). Не дивлячись на те, що зросла собівартість реалізованої продукції на 35,51% або 12927 тис. грн., на підприємстві присутнє зростання валового прибутку на суму 1018 тис. грн. (12,42%).

Чистий прибуток в 2018 році зменшився порівняно з 2017 роком на 479 тис. грн., (на 17,85%). Очікуючи, що в результаті такого падіння прибутку, рентабельність загальна знизиться, відносно минулого звітного періоду, так і відбулося на 2.9 в.п.

3.3.Теоретичні основи та практичний економічний аналіз процесу зовнішньоекономічної діяльності на прикладі ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»

Так чи інакше, більшість підприємств України здійснюють зовнішньоекономічну діяльність. Навіть в тому випадку, коли підприємство не реалізує власну продукцію на зовнішньому ринку, тобто не здійснює експорт, то воно може імпортувати товари та послуги для виготовлення якісної та сучасної продукції, що є необхідними для виробничого процесу. ПрАТ «Білоцерківський завод» не є виключенням, більшу половину своїх консервів він виготовляє для експорту.

Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства – складова комплексного економічного аналізу, а також необхідна умова для здійснення кваліфікованого менеджменту в умовах ринку [43].

Білоцерківський консервний завод є одним з провідних підприємств переробки сільськогосподарської сировини в Київському регіоні. На сьогоднішній день асортимент продукції є досить широким, який з успіхом продаються не тільки в Україні, але й в Німеччині, США, Ізраїлі, Канаді, Греції, Прибалтиці, Вірменії, Азербайджані та Росії.

Асортимент продукції, що випускається та передається на експорт підприємством ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»:

горошок зелений консервований;

томати консервовані;

соуси томатні;

джем плодово-ягідний;

ікра із кабачків «Літня»;

свинина тушкована;

паштет м'ясний.

В свою чергу для виготовлення якісного продукту досліджуване мною підприємство імпортує спеції, а саме: лавровий лист вищого гатунку, куркуму преміям гатунку, приправа для свинини, суміш перців та інші.

Для аналізу ефективності зовнішньоекономічної діяльності ПАТ «Білоцерківський консервний завод» пропонуємо розрахувати показники: коефіцієнт ефективності експорту та коефіцієнт покриття експорту імпортом

Коефіцієнт покриття експорту імпортом

$$K_{\Pi} = \frac{D_B}{B_I}, \quad (1)$$

де K_{Π} – коефіцієнт покриття експорту імпортом, чим більший цей показник тим є успішнішою експортно-імпортна діяльність;

D_B – дохід, валютна виручка в гривневому еквіваленті, що надійшла на валютний рахунок (нетто);

B_I – витрати на придбання імпортних товарів в гривневому еквіваленті.

Коефіцієнт ефективності експорту

$$K_{ef} = \frac{D_B}{C_E + TB_E + B_I} = \frac{D_B}{B_E}, \quad (2)$$

де K_{ef} – коефіцієнт ефективності експорту, чим більший цей показник, тим вища ефективність експорту;

D_B – дохід, валютна виручка в гривневому еквіваленті, що надійшла на валютний рахунок (нетто);

C_E – собівартість виробництва продукції (товару), що направляється на експорт, грн.;

TB_E – транспортно-експедиційні витрати, що витрачає підприємство-експортер, грн.;

V_I – інші витрати, що несе експортер за даним видом експортної продукції (укладання угоди, страхування товарів, платіжно-розрахункові операції, мито і митні збори тощо), грн.;

V_E – сумарні витрати з операції експорту за певним контрактом (продукцією), грн.

Показник ефективності експорту

$$P_{ef} = ДП_B + ПД_B - V_E, \quad (3)$$

де P_{ef} - показник ефективності експорту, грн.;

$ДП_B$ – гривневий еквівалент відрахувань у валютний фонд підприємства, що визначається перерахунком валютної виручки, що належить підприємству;

$ПД_B$ – гривнева виручка, від обов'язкового продажу валюти державі, грн.;

V_E – сумарні витрати з операції експорту за певним контрактом (продукцією), грн.

Таблиця 3.2

Аналіз ефективності експортно-імпоротної діяльності на прикладі ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» за 2017-2018рр. (умовні дані)

№ п/п	Показник	Умовне позначення	2017р.	2018р.	Відхилення абсолютні, грн.	Темп росту, %
1.	Дохід, валютна виручка в гривневому еквіваленті, що надійшла на валютний рахунок (нетто)	D_B	5000200	6700000	1699800	134,00
2.	Витрати на придбання імпортних товарів в гривневому еквіваленті	V_I	3500100	3700500	200400	105,73
3.	Собівартість виробництва продукції (товару), що направляється на експорт, грн.;	C_E	3986100	5098700	1112600	127,91
4.	Транспортно-експедиційні витрати, що витрачає підприємство-експортер, грн.	TB_E	10300	20070	9770	194,85 майже в 2рази
5.	Інші витрати, що несе експортер за даним видом експортної продукції (товару), грн.	V_I	3700	5100	1400	137,84
6.	Сумарні витрати з операції експорту за певним контрактом (продукцією), грн. (3+4+5)	V_E	4000100	5123870	1123770	128,09
7.	Коефіцієнт ефективності експорту $K_{ef} = \frac{D_B}{C_E + TB_E + V_I} = \frac{D_B}{V_E}$		1,25	1,31	0,06	1,05
8.	Коефіцієнт покриття експорту імпортом (1:2) $K_{II} = \frac{D_B}{V_I}$		1,43	1,81	0,38	126,57

Отже, проаналізувавши таблицю можна зробити такі висновки:

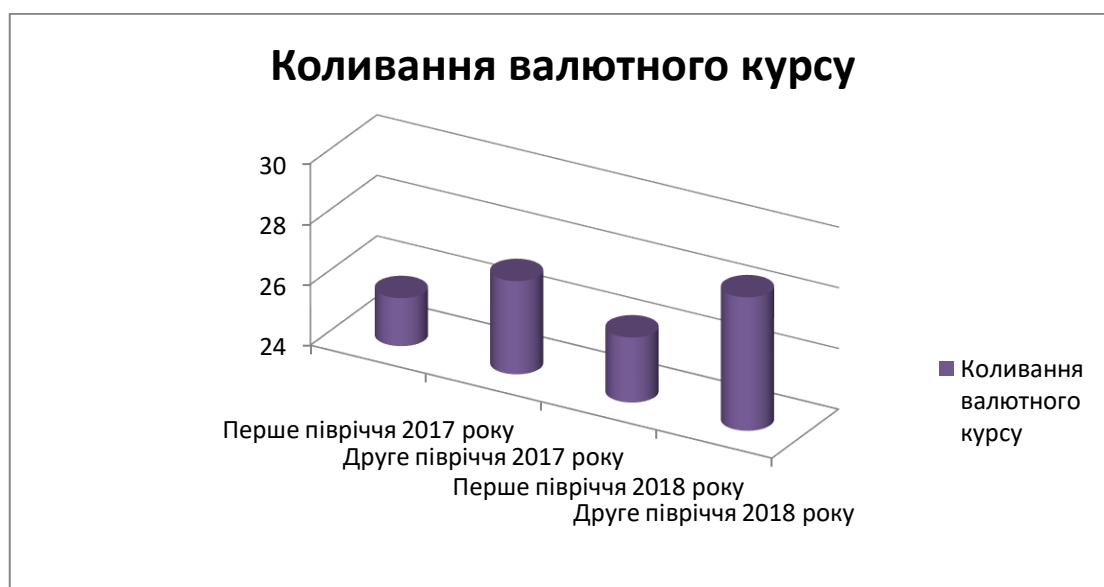
Витрати на придбання імпортних товарів в гривневому еквіваленті у 2018 році збільшилися в порівнянні з 2017 роком на 200400 грн., або на 5,73 %. Що в свою чергу призвело до збільшення собівартості виробництва продукції, що направляється

на експорт на 27,91% (1112600 грн.) в 2018 році. На збільшення собівартості також вплинули транспортно-експедиційні витрати, що витрачає наше підприємство, які збільшилися порівняно з 2017 роком майже вдвічі, а саме на 9770 грн. Не дивлячись, на всі витрати, які збільшилися в 2018 році, дане підприємство також збільшило і власний дохід, це могло відбутися за рахунок завищення ціни на продукцію.

Коефіцієнт ефективності експорту на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» становив у 2017 році – 1,25, що свідчить про те, що експорт є ефективним, тобто дохід перевищує витрати, а також ми відслідковуємо приємну тенденцію зростання цього показника у 2018 році на 0,06.

Проте, дохід при експорті зараховується на валютний рахунок і при аналізі слід також звернути увагу на валютний курс.

Валютний курс – вагомий інструмент державної політики. Регулювання валютного курсу має сприяти нарощуванню виробництва та зростанню чистого експорту, що є визначальним фактором економічного розвитку України.

Діаграма 1. Коливання валютного курсу за 2017-2018 роки

Дивлячись на діаграму, можна зробити висновок, що валютний курс за 2017-2018 роки буває доволі нестійким. Коливання за 2017 рік були в межах 25,58 грн./дол. – 28,07 грн./дол., а за 2018 рік, вони становили 26,14 грн./дол. – 28,39 грн./дол. Що в свою чергу призведе до збільшення доходу підприємств-експортерів.

Управління грошовими потоками, тобто оцінка притоку та відтоку грошових коштів, дозволяє підприємству визначити обсяг грошових (ліквідних) коштів, які залишаються в розпорядженні підприємства на конкретний момент. Наявність достатньої кількості грошових коштів дозволить підприємству здійснювати господарський оборот, погашати своєчасно поточні зобов'язання та запозичення, вкладати кошти в розвиток бізнесу (оновлення виробничої бази, модернізація, освоєння нових технологій та інше), що забезпечить економічне зростання підприємства.

Інформація про потоки грошових коштів підприємства формується у Звіті про рух грошових коштів. Цей звіт складається з метою забезпечення користувачів звітності повною, неупередженою та насамперед правдивою інформацією щодо змін у грошових потоках підприємства за звітний період.

Аналіз доцільно проводити за допомогою даних макету аналітичної таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Макет аналітичної таблиці аналізу руху грошових потоків по підприємству

Показник		Звітний період	Попередній період	Зміна
А		В	С	Д
Надходження				
Від операційної діяльності				
1	Від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	Форма №3, р.3000	Форма №3, р.3000	B1-C1
2	Цільове фінансування	Форма №3, р.3010	Форма №3, р.3010	B2-C2
3	Інші надходження	Форма №3, р.3095	Форма №3, р.3095	B3-C3
4	Всього надходження від операційної діяльності	B1+B2+B3	C1+C2+C3	B4-C4
5	Від інвестиційної діяльності			
6	Всього надходження від інвестиційної діяльності	-	-	-
7	Від фінансової діяльності			
8	Отримання позик	Форма №3, р.3305	Форма №3, р.3305	B8-C8
9	Всього надходження від фінансової діяльності	B8	C8	B9-C9
10	Всього надійшло коштів	B4+B6+B9	C4+C6+C9	B10-C10 або D4+D6+D9
Витрачання				
11	На операційну діяльність			
12	На оплату товарів (робіт, послуг)	Форма №3, р.3100	Форма №3, р.3100	B12-C12
13	Оплату праці	Форма №3, р.3105	Форма №3, р.3105	B13-C13
14	На відрахування на соціальні заходи	Форма №3, р.3110	Форма №3, р.3110	B14-C14
15	На сплату податків та зборів	Форма №3, р.3115	Форма №3, р.3115	B15-C15
16	Інші витрачання	Форма №3, р.3190	Форма №3, р.3190	B16-C16
17	Всього витрачання на операційну діяльність	B12+B13+B14+B15+B16	C12+C13+C14+C15+C16	B17-C17 або D12+D13+D14+D15+D16
18	На інвестиційну діяльність			
19	На придбання фінансових інвестицій	Форма №3, р.3255	Форма №3, р.3255	B19-C19
20	На придбання необоротних активів	Форма №3, р.3260	Форма №3, р.3260	B20-C20
21	Всього витрачання на інвестиційну діяльність	B19+B20	C19+C20	B21-C21
На фінансову діяльність				
22	Погашення позик	Форма №3, р.3350	Форма №3, р.3350	B22-C22
23	Виплата дивідендів	Форма №3, р.3355	Форма №3, р.3355	B23-C23

Продовження таблиці 3.3

24	Всього витрачання на фінансову діяльність	B22+B23	C22+C23	B24-C24 або D22+D23
25	Всього витрачено коштів	B16+B21+B24	C16+C21+C24	B25-C25 або D16+D21+D24
26	Чистий рух коштів від операційної діяльності	Форма №3, р.3195	Форма №3, р.3195	B26-C26
27	Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	Форма №3, р.3295	Форма №3, р.3295	B27-C27
28	Чистий рух коштів від фінансової діяльності	Форма №3, р.3395	Форма №3, р.3395	B28-C28
29	Усього чистого руху коштів	B26+B27+B28 або р.3400	C26+C27+C28	B29-C29 або D26+D27+D28
30	Залишок коштів на початок року	Форма №3, р.3405	Форма №3, р.3405	B30-C30
31	Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	Форма №3, р.3410	Форма №3, р.3410	B31-C31
32	Залишок коштів на кінець року	Форма №3, р.3415	Форма №3, р.3415	B32-C32

На першому етапі потрібно оцінити основні зміни у статтях Звіту про рух грошових коштів за їх абсолютною та відносною величиною, що відбулися за звітний період порівняно з попереднім. Такий аналіз називається горизонтальним, наведений в таблиці 3.4.

Таблиця 3.4

Рух грошових потоків по підприємству ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»

Показник	Звітний період	Попередній період	Зміна
1	2	3	4
Надходження			
Від операційної діяльності			
Від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	37506	33541	3965
Цільове фінансування	190	91	99
Інші надходження	98	262	-164
Всього надходження від операційної діяльності	37794	33894	3900
Від інвестиційної діяльності			
Всього надходження від інвестиційної діяльності	0	0	0
Від фінансової діяльності			
Отримання позик	10777	19263	
Всього надходження від фінансової діяльності	10777	19263	-8486
Всього надійшло коштів	48571	53157	-4586
Витрачання			
На операційну діяльність			
На оплату товарів (робіт, послуг)	(56309)	(47417)	8892
Оплату праці	(9419)	(7360)	2059
На відрахування на соціальні заходи	(2913)	(2168)	745
На сплату податків та зборів	(3871)	(2518)	1353
Інші витрачання	(699)	(737)	-38
Всього витрачання на операційну діяльність	73211	60200	13011

На інвестиційну діяльність			
На придбання фінансових інвестицій	(0)	(0)	0
На придбання необоротних активів	(225)	(264)	-39
Всього витрачання на інвестиційну діяльність	225	264	-39
На фінансову діяльність			
Погашення позик	10314	18455	-8141
Виплата дивідендів	(0)	(0)	0
Всього витрачання на фінансову діяльність	10314	18455	-8141
Всього витрачено коштів	83750	78919	4831
Чистий рух коштів від операційної діяльності	552	581	-29
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-225	-264	39
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	-656	-161	-495
Усього чистого руху коштів	-329	156	-485
Залишок коштів на початок року	729	573	156
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	0	0	0
Залишок коштів на кінець року	400	729	-329

Грошовий потік за операційною діяльністю – це надходження й використання грошових коштів, що відповідають за забезпечення виконання основних виробничо-комерційних функцій. Водночас цей вид грошового потоку включає в себе надходження: від покупців та від податкових органів. Саме ця діяльність підприємства є головним джерелом прибутку, і вона повинна бути основним джерелом коштів. Як бачимо, за даними таблиці 3.3 на підприємстві ПАТ «Білоцерківський консервний завод» так і є, грошовий потік від операційної діяльності дорівнює в 2018 році 37794 тис. грн. (збільшився порівняно з 2017 роком на 3900 тис. грн.), і становить 77,81% від загального надходження. На другому місці грошові потоки від фінансової діяльності, яка характеризується надходженнями та виплатами грошових коштів, що пов'язані із залученням додаткового акціонерного та пайового капіталу, отриманням довгострокових та короткострокових кредитів, сплатою у грошовій формі дивідендів та відсотків за вкладками власників та інші грошові потоки, що пов'язані із зовнішнім фінансуванням господарської діяльності [26]. Надходження становлять 22,18% або 10777 тис. грн.

Для аналізу ефективності використання грошових потоків використовуються показники Балансу, Звіту про фінансові результати та дані аналітичного обліку грошових коштів підприємства. Аналіз ефективності використання грошових коштів здійснюється за допомогою розрахунків коефіцієнтів грошових потоків, які безпосередньо дають оцінку про достатність грошових коштів для здійснення будь-якої діяльності, а саме: поточної (операційної), фінансової чи інвестиційної.

В залежності від інформації, яку бажає отримати від проведення розрахунків, підприємство самостійно обирає види та методику розрахунків коефіцієнтів.

Макет аналітичної таблиці аналізу ефективності руху грошових потоків

№ з/п	Показник	За звітний період	За попередній період	Зміна
1	A	B	C	D
Вихідні дані				
1	Приток грошових коштів, всього	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	B1-C1
2	Приток грошових коштів від операційної діяльності	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	B2-C2
3	Відтік грошових коштів, всього	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	B3-C3
4	Відтік грошових коштів по операційній діяльності	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	B4-C4
5	Відтік грошових коштів по інвестиційній діяльності	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	B5-C5
6	Відтік грошових коштів по фінансовій діяльності	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	B6-C6
7	Середній залишок грошових коштів	Форма №1, р.1165 (гр.3+гр.4)/2	Форма №1, р.1165 (гр.3+гр.4)/2	B7-C7
8	Поточні зобов'язання	Форма №1, р.1695	Форма №1, р.1695	B8-C8
9	Чистий прибуток	Форма №2, р.2350	Форма №2, р.2350	B9-C9
10	Середньорічна сума дебіторської заборгованості	Форма №1, ((р.1125-р.1155)гр.3+(р.1125-р.1155)гр.4)/2	Форма №1, ((р.1125-р.1155)гр.3+(р.1125-р.1155)гр.4)/2	B10-C10
11	Чистий грошовий потік, всього	B1-B3	C1-C3	B11-C11
12	Чистий грошовий потік від поточної діяльності	B2-B4	C2-C4	B12-C12
13	Виплата за позиками	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	B13-C13
14	Виплата дивідендів	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	B14-C14
15	Зміна залишків матеріальних оборотних активів	Форма №1, р.1100(гр.4-гр.3)	Форма №1, р.1100(гр.4-гр.3)	B15-C15
16	Чистий дохід від реалізації	Форма №2, р.2000	Форма №2, р.2000	B16-C16
17	Приток грошових коштів від інвестиційної діяльності	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	B17-C17
18	Приток грошових коштів від фінансової діяльності	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	Дані взяті з розрахунків в таблиці 3.3	B18-C18
Розрахунок				
19	Коефіцієнт ліквідності грошового потоку			A1/A3
20	Коефіцієнт поточної платоспроможності			A2/A4
21	Коефіцієнт абсолютної платоспроможності			A7/A8
22	Достатність грошового потоку від операційної діяльності для погашення зобов'язань			(A2-A4)/A6

23	Достатність грошових коштів для самофінансування	$(A2-A4)/A5$
24	Коефіцієнт достатності чистого грошового потоку	$A12/(A13+A14+A15)$
25	Коефіцієнт забезпечення грошовими коштами, всього	$(\text{Залишок ГК}+A1)/A3$
26	Коефіцієнт забезпеченості грошовими коштами за поточною діяльністю	$(\text{Залишок ГК}+A2)/A4$
27	Коефіцієнт оборотності грошових коштів, оборотів	$A16/A7$
28	Період обороту грошових коштів, днів	$365/A27$
29	Коефіцієнт ефективності грошових потоків	$(A1-A3)/A3$
30	Коефіцієнт рентабельності притоку грошових коштів	$A9/A1$
31	Коефіцієнт рентабельності відтоку грошових коштів	$A9/A3$
32	Коефіцієнт рентабельності залишку грошових коштів	$A9/A7$
33	Коефіцієнт рентабельності грошових витрат за операційною (поточною) діяльністю	$A12/A4$
34	Коефіцієнт інвестиційного притоку	$A17/(A17+A18)$
35	Коефіцієнт фінансового притоку	$A18/(A17+A18)$
36	Коефіцієнт грошового покриття дивідендних виплат	$A12/A14$
37	Грошова рентабельність продажу	$A12/A16$

Ефективність руху грошових потоків на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» можна відслідкувати на основі даних таблиці 3.6.

Таблиця 3.6

Аналіз ефективності руху грошових потоків по ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»

№ з/п	Показник	За звітний період	За попередній період	Зміна
1	2	3	4	5
Вихідні дані				
1	Приток грошових коштів, всього	48571	53157	-4586
2	Приток грошових коштів від операційної діяльності	37794	33894	3900
3	Відтік грошових коштів, всього	83750	78919	4831
4	Відтік грошових коштів по операційній діяльності	73211	60200	13011
5	Відтік грошових коштів по інвестиційній діяльності	225	264	-39
6	Відтік грошових коштів по фінансовій діяльності	10314	18455	-8141
7	Середній залишок грошових коштів	564,5	651	-86,5
8	Поточні зобов'язання	23569	34852	-11283
9	Чистий прибуток	2683	2559	124
10	Середньорічна сума дебіторської заборгованості	6742	5245,5	1496,5
11	Чистий грошовий потік, всього	-35179	-25762	-9417
12	Чистий грошовий потік від поточної діяльності	-35417	-26306	-9111
13	Виплата за позиками	10314	18455	-8141
14	Виплата дивідендів	0	0	0
15	Зміна залишків матеріальних оборотних активів	10853	12773	-1920
16	Чистий дохід від реалізації	58549	44604	13945
17	Приток грошових коштів від інвестиційної діяльності	0	0	0
18	Приток грошових коштів від фінансової діяльності	10777	19263	-8486

Розрахунок				
1	Коефіцієнт ліквідності грошового потоку	0,58	0,67	-0,09
2	Коефіцієнт поточної платоспроможності	0,52	0,56	-0,05
3	Коефіцієнт абсолютної платоспроможності	0,02	0,02	0,00
4	Достатність грошового потоку від операційної діяльності для погашення зобов'язань	-3,43	-1,43	-2,00
5	Достатність грошових коштів для самофінансування	-157,41	-99,64	-57,76
6	Коефіцієнт достатності чистого грошового потоку	-1,67	-0,84	-0,83
7	Коефіцієнт забезпечення грошовими коштами, всього	0,59	0,68	-0,09
8	Коефіцієнт забезпеченості грошовими коштами за поточною діяльністю	0,53	0,57	-0,04
9	Коефіцієнт оборотності грошових коштів, оборотів	103,72	68,52	35,20
10	Період обороту грошових коштів, днів	4	5	-1
11	Коефіцієнт ефективності грошових потоків	-0,42	-0,33	-0,09
12	Коефіцієнт рентабельності притоку грошових коштів	0,06	0,05	0,01
13	Коефіцієнт рентабельності відтоку грошових коштів	0,03	0,03	0,00
14	Коефіцієнт рентабельності залишку грошових коштів	4,75	3,93	0,82
15	Коефіцієнт рентабельності грошових витрат за операційною (поточною) діяльністю	-0,48	-0,44	-0,04
16	Коефіцієнт інвестиційного притоку	0,00	0,00	0,00
17	Коефіцієнт фінансового притоку	1,00	1,00	0,00
18	Коефіцієнт грошового покриття дивідендних виплат	0,00	0,00	0,00
19	Грошова рентабельність продажу	-0,60	-0,59	-0,01

З таблиці 3.6 видно, що ефективність руху грошових потоків на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» є досить негативною.

Коефіцієнт ліквідності грошового потоку характеризує забезпеченість витрачання грошей їх надходженням. На 2018 рік порівняно з 2017 роком він зменшився на 0,09 пунктів та становить 0,58 пунктів (норма - 1), це свідчить про те, що підприємству варто замислитися над додатковим залученням інвестиційних ресурсів.

Коефіцієнт поточної платоспроможності характеризує спроможність надходжень від операційної діяльності покрити витрати господарського процесу – за 2018 рік спостерігається також його погіршення (0,52 проти 0,56 у 2017 році).

Відповідно до даних коефіцієнту абсолютної ліквідності, ми бачимо, що абсолютно ліквідних активів, тобто грошових коштів не вистачає для негайного погашення всіх поточних зобов'язань (0,02 пункти). За 2018 рік зменшився приток грошових коштів на 4586 тис. грн., але збільшився від операційної діяльності на 3900 тис. грн.

Кредиторська заборгованість виникає в процесі здійснення фінансово-господарської діяльності будь-якого підприємства. Поняття «кредиторська заборгованість» в економічній літературі досить часто ототожнюється з поняттям «зобов'язання». В економічній літературі відсутній єдиний підхід до визначення категорії «кредиторська заборгованість».

Так як, під час здійснення імпорتنих операцій може виникнути кредиторська заборгованість, то я вважаю доцільним виконати ще і її аналіз. Його доцільно проводити використовуючи дані макету аналітичної таблиці 3.7.

Таблиця 3.7

Макет аналітичної таблиці аналізу складу, структури та динаміки кредиторської заборгованості

Показники		Абсолютна величина		Питома вага, %		Відхилення		
		на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	абсолютне	питомої ваги	в % до величини на початок звітного
А		В	С	Д	Е	Ф	Г	Н
1	Кредиторська заборгованість всього, в тому числі:	B2+B3+ B4	C2+C3+ C4	100	100	C1-B1	X	F1/B1 *100
2	1.1.Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	Форма №1, р.1615	Форма №1, р.1615	B2/B1 *100	C2/C1 *100	C2-B2	E2-D2	F2/B2 *100
3	1.2.Кредиторська заборгованість за розрахунками:	B4+B5+ B6+B7+ B8+B9+ B10+ B11	C4+C5+ C6+C7+ C8+C9+ C10+ C11	B3/B1 *100	C3/C1 *100	C3-B3	E3-D3	F3/B3 *100
4	за довгостроковими зобов'язаннями	Форма №1, р.1610	Форма №1, р.1610	B4/B1 *100	C4/C1 *100	C4-B4	E4-D4	F4/B4 *100
5	з бюджетом	Форма №1, р.1620	Форма №1, р.1620	B5/B1 *100	C5/C1 *100	C5-B5	E5-D5	F5/B5 *100
6	у т.ч. з податку на прибуток	Форма №1, р.1621	Форма №1, р.1621	B6/B1 *100	C6/C1 *100	C6-B6	E6-D6	F6/B6 *100
7	зі страхування	Форма №1, р.1625	Форма №1, р.1625	B7/B1 *100	C7/C1 *100	C7-B7	E7-D7	F7/B7 *100
8	з оплати праці	Форма №1, р.1630	Форма №1, р.1630	B8/B1 *100	C8/C1 *100	C8-B8	E8-D8	F8/B8 *100

9	за одержаними авансами	Форма №1, р.1635	Форма №1, р.1635	B9/B1 *100	C9/C1 *100	C9-B9	E9-D9	F9/B9 *100
10	за розрахунками з учасниками	Форма №1, р.1640	Форма №1, р.1640	B10/B1 *100	C10/C1 *100	C10-B10	E10-D10	F10/B10 *100
11	із внутрішніх розрахунків	Форма №1, р.1645	Форма №1, р.1645	B11/B1 *100	C11/C1 *100	C11-B11	E11-D11	F11/B11 *100
12	1.3.Інші поточні зобов'язання	Форма №1, р.1690	Форма №1, р.1690	B12/B1 *100	C12/C1 *100	C12-B12	E12-D12	F12/B12 *100

За результатами дослідження підходів до аналізу кредиторської заборгованості, зокрема, на базі форми №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», проведемо аналіз кредиторської заборгованості на прикладі підприємства харчової промисловості ПАТ «Білоцерківський консервний завод», відображено в таблиці 3.8.

Таблиця 3.8

Аналіз складу, структури та динаміки кредиторської заборгованості на ПАТ «Білоцерківський консервний завод»

Показники		Абсолютна величина		Питома вага, %		Відхилення		
		на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	абсолютне	питомої ваги	в % до величини на початок звітного року
А		В	С	Д	Е	Ф	Г	Н
1	Кредиторська заборгованість всього, в тому числі:	28730	39385	100,00	100,00	10655	х	37,09
2	1.1.Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	5514	8570	19,19	21,76	3056	2,57	55,42
3	1.2.Кредиторська заборгованість за розрахунками:	23159	30746	80,61	78,07	7587	-2,54	32,76
4	за довгостроковими зобов'язаннями	-	-	-	-	-	-	-
5	з бюджетом	296	176	1,03	0,45	-120	-0,58	-40,54
6	у т.ч. з податку на прибуток	160	0	0,56	0	-160	-0,56	-100,00
7	зі страхування	149	226	0,52	0,57	77	0,06	51,68
8	з оплати праці	662	1530	2,30	3,88	868	1,58	131,12
9	за одержаними авансами	21892	28814	76,20	73,16	6922	-3,04	31,62

10	за розрахунками з учасниками	-	-	-	-	-	-	-
11	із внутрішніх розрахунків	-	-	-	-	-	-	-
12	1.3.Інші поточні зобов'язання	57	69	0,20	0,18	12	-0,02	21,05

Проаналізувавши таблицю 3.3, ми бачимо, що кредиторська заборгованість на кінець звітного періоду порівняно з початком збільшилася на 10655 тис. грн., або на 37,09%. Це відбулося за рахунок збільшення кредиторської заборгованості за товари, роботи і послуги на 3056 тис. грн., інших поточних зобов'язань на 21,05% або 12 тис. грн. та кредиторської заборгованості за розрахунками на 7587 тис. грн. (32,76%). В структурі кредиторської заборгованості на початок звітного року найбільшу питому вагу займала кредиторська заборгованість за розрахунками – 80,61%, питома вага кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги становила 19,19%, а інші поточні зобов'язання - 0,20%. На кінець року відбулися наступні зміни в структурі кредиторської заборгованості: зменшилася питома вага кредиторської заборгованості на 2,54% та питома вага інших поточних зобов'язань – 0,02%, проте питома вага кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги зросла на 2,57%.

3.4. Теоретичні основи аудиту процесу зовнішньоекономічної діяльності

Метою аудиту зовнішньоекономічної діяльності є перевірка достовірності даних бухгалтерського обліку та оподаткування експортно-імпортних операцій та надання рекомендацій щодо усунення виявлених відхилень задля раціонального використання ресурсів, що задіяні у цій сфері [28].

Аудиторська перевірка зовнішньоекономічної діяльності на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» не проводилася, тому наведені аудиторські процедури матимуть умовний характер.

Згідно професійної етики, аудитор має бути прямим, чесним і відвертим, а аудиторська перевірка – відбуватися на основі договору. В якому зазначено, що до обов'язків аудитора входить перевірка фінансової звітності та бухгалтерського обліку підприємства щодо відображення експортно-імпортних операцій, їх достовірності, повноти та відповідності чинному законодавству і встановленим нормам.

Для аудиторської перевірки необхідно визначити основні напрями аудиту, документи, які потрібно перевірити, та процедури, за допомогою яких буде здійснюватися перевірка. Також обов'язково потрібно заздалегідь визначитися з особами, які будуть проводити перевірку та встановити строки перевірки.

Аудиторську перевірку зовнішньоекономічної діяльності підприємства доцільно розділити на 2 ключові моменти:

1) аудит доцільності, законності і обґрунтованості здійснення підприємством зовнішньоекономічної діяльності; аудит її організації та умов виконання;

2) аудит відображення у бухгалтерському обліку, податковій та фінансовій звітності операцій зовнішньоекономічної діяльності.

Представимо схему аудиту зовнішньоекономічної діяльності на схемі 3.1.

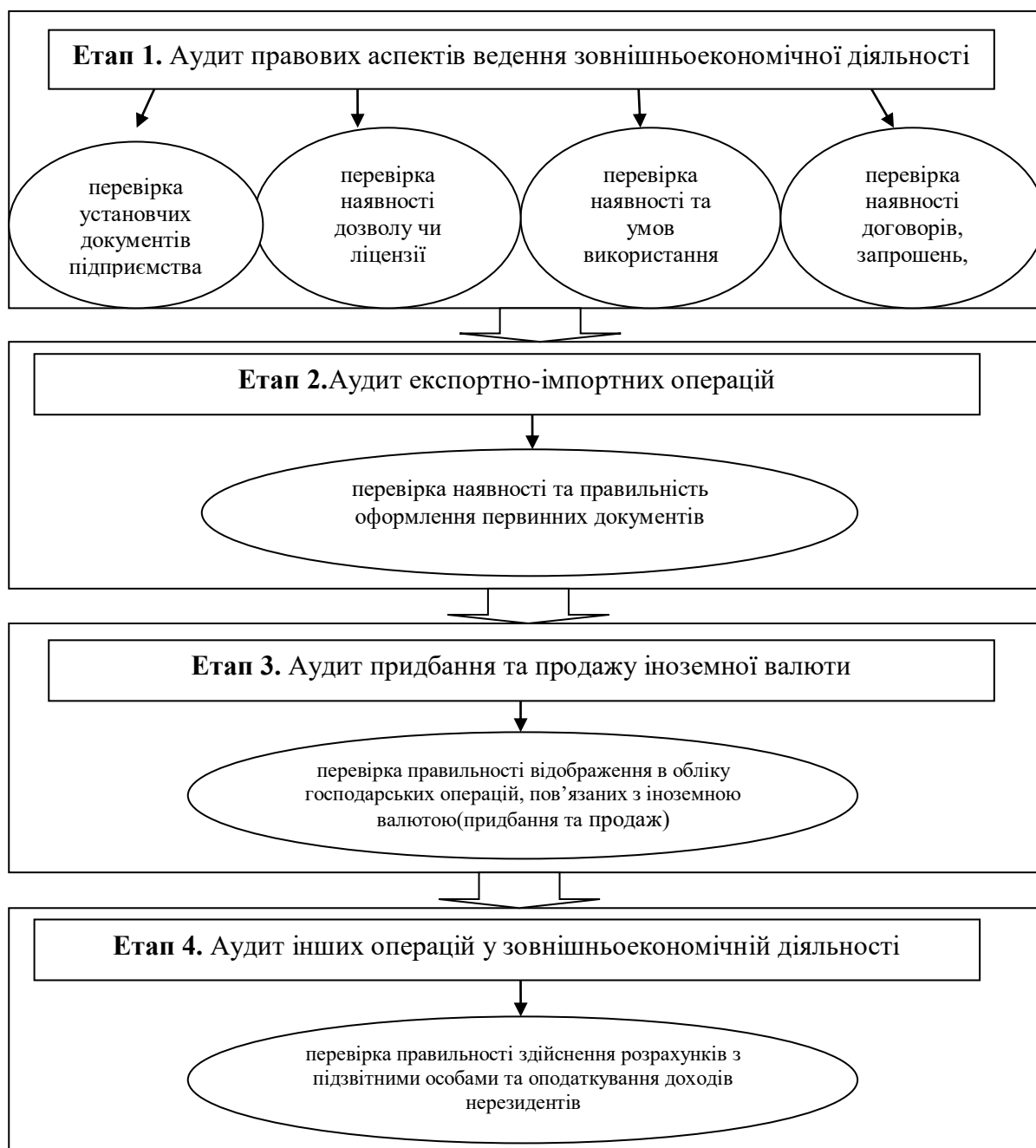

Схема 3.1. Послідовність аудиту зовнішньоекономічної діяльності

На першому етапі перевірки доцільно перевірити:

чи передбачено установчими документами підприємства здійснення ЗЕД, її види та умови;

наявність ліцензії;

наявність та умови використання валютного рахунку;

повноту документального підтвердження здійснення ЗЕД (наявність договорів).

Далі відбувається перевірка експортно-імпортних операцій, аудитор має оцінити їх доцільність та законність. Він здійснює перевірку наявності та правильності оформлення первинних документів. Таких як контрактів, вантажно-митних декларацій, ліцензій на експорт, розрахункову та банківську документацію, страхові, товаросупровідні та технічні документи.

Аудит розрахунків за імпортними операціями з постачальниками (експортерами) передбачає встановлення наявності, законності, правильності оформлення зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які визначають права та обов'язки сторін щодо імпорту товарів (робіт, послуг). Також устанавлюється доцільність імпорту даних товарів та дотримання встановлених договором розрахунків.

Під час перевірки експортних операцій доцільно переглянути:

- наявність документального підтвердження операцій;
- відповідність сум ПДВ та вартості товарів;
- правильність відображення операцій, а саме синтетичний та аналітичний облік по рахункам;
- наявність оперативного контролю за рухом товарів;
- інвентаризацію товарів на складах;
- списання втрат;
- відповідність відвантаження умовам договору;
- методи регулювання суперечок в форс мажорних обставинах;
- узгодженість між банківськими операціями та рухом отриманих коштів [23].

Також варто звернути увагу чи застосовується до експортних операцій нульова ставка податку на додану вартість та правильність формування валового доходу, який визначається за правилом першої події: отримання передоплати чи відвантаження товару.

На третьому етапі аудитор перевіряє правильність відображення в бухгалтерському та податковому обліку операцій, пов'язаних з іноземною валютою, а саме її продаж та придбання.

Придбання іноземної валюти здійснюється в уповноважених банках і тільки на підставі таких документів:

- заява на покупку іноземної валюти;
- договір з нерезидентом;
- вантажно-митна декларація або акт виконаних робіт (послуг);
- довідка від податкової інспекції про взяття на облік як платника податків.

Підприємства, що купують іноземну валюту відповідно чинного законодавства України мають на протязі 5 робочих днів (з моменту надходження на валютний рахунок) перерахувати її нерезиденту. Якщо ця умова не була виконаною, то уповноважений на це банк списує та продає її на міжбанківському валютному ринку протягом 5 робочих банківських днів без угоди підприємства. В результаті чого виникає курсова різниця, якщо вона позитивна - перераховується до державного бюджету у вигляді штрафної санкції, а якщо негативна, то відноситься на результат підприємства.

На четвертому етапі перевірки, аудитор перевіряє правильність здійснення розрахунків з підзвітними особами та оподаткування доходів нерезидентів [25].

Особливим етапом перевірки є перевірка правильності оподаткування доходів нерезидентів, що виплачуються з України відповідно до вимог ст. 13 Закону про

прибуток. Резидент зобов'язаний з даного доходу утримати 15 % податку на прибуток і перерахувати його до бюджету, якщо інше не передбачене міжнародними угодами.

План аудиторської перевірки зовнішньоекономічної діяльності ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» у вигляді робочого документу подано в таблиці 3.9.

Таблиця 3.9

План аудиторської перевірки зовнішньоекономічної діяльності
на прикладі ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»

№ з\п	Найменування робіт	Примітки	Термін виконання	Виконавець
1	2	3	4	5
1	Підготовчі роботи в експертній установі	Підготовка всіх необхідних документів установи для проведення перевірки	28.03.2020 – 29.03.2020	Бухгалтер, Швець Р.О.
2	Ознайомлення з матеріалами справи, поданими на дослідження експертизи та складання методики проведення експертизи	Вивчення матеріалів справи та розробка методики проведення перевірки.	29.03.2020-30.03.2020	Експерт, Нагалецька М.О.
3	Вивчення контракту з покупцем	Основні показники, які необхідні для перевірки контракту: термін дії контракту; валюта контракту; надання послуг (оформляється актом виконаних робіт двома мовами та з зазначенням валюти); на підставі акта виконаних робіт виписується рахунок фактура (рахунок фактура виписується як і акт виконаних робіт на двох мовах у валюті – євро, на дату підписання акта); оплата рахунку (протягом двадцяти днів з дати виписки рахунку і в сумі рахунку).	30.03.2020-31.03.2020	Експерт, Нагалецька М.О.

4	Перевірка актів виконаних робіт	Основні показники необхідні для перевірки: дата виписки (необхідна для встановлення курсу НБУ та визначення суми доходу); місце виписки акта (згідно законодавства як необхідний реквізит); реквізити постачальника і замовника; зміст інформації про виконані роботи із зазначенням зовнішньоекономічного контракту (відповідність наданих послуг прописаним в контракті); сума акта; підписи сторін.	01.04.2020- 03.04.2020	Експерт, Нагалецька М.О.
5	Перевірка оплати рахунків	Для перевірки необхідні такі дані: банківські виписки розподільного, персоніфікованого валютного рахунку підприємства (датою зарахування валюти для визначення курсу валюти); банківські виписки основного валютного рахунку. Що стосується розрахунків за зовнішньоекономічними договорами, то дотримуються розрахункової дисципліни відповідно до положень Закону №185, Декрету КМУ №1593, Ухвали НБУ №349 і Ухвали НБУ №127.	04.04.2020- 06.04.2020	Експерт, Нагалецька М.О.
6	Перевірка продажі валюти	Для перевірки необхідні такі дані: банківська виписка валютного рахунку (у ній відображені дата продажу, валютна сума продажу, курс за яким банк продає валюту); банківська виписка гривневого розрахункового рахунку (у ній відображено суму надійшла від продажу валюти в гривневому еквіваленті); бухгалтерські дані балансової вартості валюти на дату продажу.	07.04.2020- 09.04.2020	Експерт, Нагалецька М.О.
7	Складання та оформлення висновку експертизи	Звіт оформляється у друкованому вигляді.	10.04.2020- 11.04.2020	Експерт, Нагалецька М.О.

Аудиторську перевірку зовнішньоекономічної діяльності на ПАТ «Білоцерківський консервний завод» проведена відповідно до Міжнародних стандартів аудиту та Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Загальні висновки і пропозиції

В сучасних умовах глобалізації та міжнародних економічних відносинах збільшується роль і значення зовнішньоекономічної діяльності як для економіки країни в цілому, так і окремих структур. Зовнішньоекономічна діяльність стає одним із пріоритетів розвитку, дієвим засобом економічного, технічного та суспільного прогресу.

Термін «зовнішньоекономічна діяльність» означає діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, а також діяльність державних замовників з оборонного замовлення у випадках, визначених законами України, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами.

Трьома головними принципами ЗЕД є:

принцип науковості,

принцип системності,

принцип взаємовигідності.

У другому розділі систематизовано теоретичні основи пов'язані з бухгалтерським обліком зовнішньоекономічної діяльності.

Облік експортно-імпортних операцій проводиться в національній валюті. Головним первинним документом є вантажно-митна декларація, яка складається митним брокером в 4 екземплярах.

Аналітичний облік експортних операцій здійснюють за кожним: покупцем, платежем, валютою. Синтетичний облік ведуть в Журналі № 6, записи до якого здійснюють на підставі Відомості № 6.6 аналітичного обліку по рахунку 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками».

Аналітичний облік розрахунків з іноземними постачальниками та підрядниками здійснюють за кожним контрагентом та видом валюти. Синтетичний облік розрахунків з постачальниками та підрядниками ведуть в Журналі № 3 та Регістрі операцій за розрахунками з постачальниками та підрядниками № 3.3 Вважаємо, що реєстри аналітичного і синтетичного обліку необхідно деталізувати в частині експортно-імпортних операцій з метою накопичення та обробки інформації, правильної її систематизації та відображення у звітності.

У розділі 3 було проведено техніко-економічний аналіз діяльності ПрАТ «Білоцерківський консервний завод» за 2017-2018 роки та аналіз і теоретичні основи аудиту зовнішньоекономічної діяльності.

Проаналізувавши основні техніко-економічні показники ПрАТ «Білоцерківський консервний завод», приходимо до наступних висновків:

Обліково-аналітичне забезпечення процесу зовнішньоекономічної діяльності

Посада	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата	Загальні висновки і пропозиції	
Здобувач	Нагалецька М.О.		02.06.2020		
Керівник	Осадча Г.Г.		05.06.2020		
Завідувач кафедри	Чернелевський Л.М.				

Сума обсягу виробленої продукції в 2018 році збільшилася порівняно з 2017 роком на 11630 грн., або 23,9%.

Чистий дохід від реалізації продукції (робіт, послуг) зріс в 2018 році порівняно з 2017 роком на 13945 тис. грн., що становить зростання 31,26%, що свідчить про ефективну діяльність ПрАТ «Білоцерківський консервний завод».

Чисельність персоналу зменшилася на 47 осіб, не дивлячись на це продуктивності праці в 2018 році збільшилася на 188, 8 тис. грн. (168,7%).

Витрати на 1 грн. продукції в порівнянні з минулим роком змінилися, а саме збільшилася на 2,64 коп. (3,2%) за рахунок змін: структури і асортименту продукції, рівня витрат, цін і тарифів на спожиті матеріальні ресурси, цін на готову продукцію.

Значення показників матеріаловіддачі і матеріаломісткості протягом 2017-2018 років майже однакові і відрізняються не значно: рівень матеріаловіддачі збільшилася на 1,7 % (на 0,02 грн. / грн.), а рівень матеріаломісткості зменшився на 1,2 % (на 0,01 грн. / грн.). Таку зміну можна пояснити незначним випередженням збільшення темпу зміни обсягу виробленої готової продукції (123,9 %) над темпом зміни суми матеріальних витрат (121,2 %).

Операційні витрати значно зросли, а саме на 12496 грн. (22,87%). Не дивлячись на те, що зросла собівартість реалізованої продукції на 35,51% або 12927 тис. грн., на підприємстві присутнє зростання валового прибутку на суму 1018 тис. грн. (12,42%).

Грошовий потік від операційної діяльності дорівнює в 2018 році 37794 тис. грн.(збільшився порівняно з 2017 роком на 3900 тис. грн.), і становить 77,81% від загального надходження, а грошовий потік від фінансової діяльності - 22,18% або 10777 тис. грн.

Також бачимо, що кредиторська заборгованість на кінець 2018 року збільшилася на 10655 тис. грн. На кінець року відбулися наступні зміни в структурі кредиторської заборгованості: зменшилася питома вага кредиторської заборгованості на 2,54% та питома вага інших поточних зобов'язань – 0,02%, проте питома вага кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги зросла на 2,57%.

Ми провели аудиторську перевірку зовнішньоекономічної діяльності на ПАТ «Білоцерківський консервний завод» відповідно до Міжнародних стандартів аудиту та Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». Згідно цих стандартів, аудиторська перевірка має плануватися і проводитися так, щоб в кінцевому результаті ми мали впевненість в тому, що відображення операцій зовнішньоекономічної діяльності в фінансовій звітності здійснено без суттєвих помилок. Аудит включає отримані на підставі проведених вибіркового тестів докази, які підтверджують правильність сум, зазначених у фінансовій звітності, і розкриті в ній відомості про експортно-імпортні операції. Аудит також включає дослідження принципів бухгалтерського обліку, які використовувалися керівництвом, та їх відповідності П(С)БО в Україні, чинним протягом періоду перевірки; контроль основних прогнозів, зроблених адміністрацією, а також оцінку загального подання фінансової звітності.

Пропозиції щодо покращання обліку, аналізу і аудиту зовнішньоекономічної діяльності на ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»:

постійно проводити підвищення професійної перепідготовки бухгалтерів, а саме, приділити увагу освоєння ними нових програмних продуктів;

щоквартально складати аналітичний звіт щодо ефективності зовнішньоекономічної діяльності, за показниками, що запропоновані в даній кваліфікаційній роботі;

щоквартально проводити внутрішній аудит, щодо зовнішньоекономічної діяльності та враховувати його результати з метою підвищення ефективності роботи підприємства в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України.
2. Господарський кодекс України, затверджений Верховною Радою України від 16.01.2003р. №436-4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Податковий Кодекс України: Кодекс України від 04.12.2010р. №229, (229-230). URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
- 4.Методичними рекомендаціями щодо заповнення форм фінансової звітності від 28.03.2013р. № 433. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv>
- 5.Національні (стандарти) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом МФУ від 07.02.2013р. №73.URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
- 6.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом МФУ від 07.02.2013р. №73.URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
- 7.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене наказом МФУ від 29.11.1999р. із змінами і доповненнями від 27.06.2013р. №290.URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>
- 8.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом МФУ від 31.12.1999р. із змінами і доповненнями від 27.06.2013р. №627.URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 07.07.1999 р. № 163. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99>
- 10.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив зміни валютних курсів», затверджене наказом МФУ від 10.08.2000р. із змінами і доповненнями від 14.07.2014р. №754. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>
- 11.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджене наказом МФУ від 20.10.1999р. із змінами і доповненнями від 27.12.2005р. №246.URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>
- 12.Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999р. №959-XII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
13. Про встановлення розміру збору за видачу експортних (імпортних) ліцензій:Постанова Кабінету Міністрів України від 18.05.2005 № 362.URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/362-2005-%D0%BF>
- 14.Про державний збір за видачу разових (індивідуальних) ліцензій із суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, що порушили Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.04.1998 №524.URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/524-98-%D0%BF>
- 15.Про затвердження нормативно-правових актів щодо ліцензування імпорту товарів та внесення змін до Порядку розгляду заявок на видачу ліцензій у сфері нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Міністерстві економіки України:Наказ Міністерства економіки України від 14.09.2007 № 302 (zareestrovaniy v Міністерстві юстиції України 26.09.2007 за № 1100/14367).URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1100-07>

16.Про затвердження Положення про порядок видачі висновків щодо продовження строків розрахунків за зовнішньоекономічними операціями:Наказ Міністерства економіки України від 18.01.2008 № 15 (zareestrovaniy v Ministerstvi yustitsii Ukraini 9 lyutogo 2008 p. za № 115/14806).URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0115-08>

17.Про затвердження Положення про порядок видачі разових (індивідуальних) ліцензій»:Наказ Міністерства економіки України від 17.04.2000 № 47 (zareestrovaniy v Ministerstvi yustitsii Ukraini 05.05.2000 za № 259/4480).URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0259-00>

18.Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів):Наказ Міністерства економіки України від 06.09.2001 № 201 (zareestrovaniy v Ministerstvi yustitsii Ukraini 21.09.2001 za № 833/6024).URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0833-01>

19.Про затвердження Порядку продовження строків розрахунків за зовнішньоекономічними операціями:Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2007 №1409.URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1409-2007-%D0%BF>

20.Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991р. № 960-ХІІ

21.Про Митний тариф України: Закон України від 19.09.2013р. №584-VII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/584-18>

22.Про порядок ліцензування експорту товарів:Наказ Міністерства економіки України від 09.09.2009 № 991 (zareestrovaniy v Ministerstvi yustitsii Ukraini 06.10.2009 za № 937/16953).URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-09>

23.Багрій К.Л.. ОБЛІК, АНАЛІЗ, АУДИТ, 2014.- 304 с.

24.Борисова І.І. Правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності/ І.І. Борисова: КНЕУ, 2010. – 72с.

25.Давидов Г.М. Аудит: [підручник] / Г.М. Давидов, І.Г. Давидов, Ю.Г. Давидов та ін ; за ред. Г.М.Давидова, М.В. Кужельного. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2009. – 495 с.

26.Деєва Н.М., Деніков О.І. Фінансовий аналіз : навч. посіб – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 328 с

27.Дудченко М.А.,Рубцова М.Ю.Міжнародні економічні відносини //Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т./Редкол.:Л. В. Губерський (голова) та ін.— К.:Знання України, 2004— Т.2— 812с

28.Загородній А.Г., Корягін М.В., Єлісеєв А.В. та інші. Аудит: теорія і практика: навчальний посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2004. – 320 с.

29.Івахненко В.М. Курс економічного аналізу : навч.-метод. посібн. [для самост. вивч. дисц.] / В.М. Івахненко. – К. : Вид-во КНЕУ, 2000. – 263 с

30.Курок О. О. Складові елементи управління ЗЕД підприємств у системі митно-тарифного регулювання / О. О. Курок // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 6, т. 2. – С. 111-114.

31.Мочерний С.В. та ін. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864 с.

- 32.Небильцьова В.М, Небильцова О.В. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник, 2006.-232с.
- 33.Оліферчук В.П, Риндик М.Г., Руда М.В.. Науковий вісник НЛТУ України. – 2011.
- 34.Ситник Н.С., Стасишин А.В., Дубик В.Я., та ін.Фінанси зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник /за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: Видавництво «Апріорі», 2019. - 460 с.
- 35.Скоробогатова Н. Є. Бухгалтерський облік : навч.посіб. / Н. Є.Скоробогатова. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського Вид-во «Політехніка», 2017. – 248 с.
- 36.Чернелевський Л.М., Осадча Г.Г. Управлінський облік на підприємствах харчової промисловості. Навчальний посібник. – К.: Пектораль, 2005 – 364 с.
- 37.Чернелевський Л.М., Редзюк Т.Ю. Податковий облік і контроль: Навч.посібник для студентів вищих навч.закладів. 2-е вид.,перероб.ідоп. К.: Пектораль, 2006.-312 с.
- 38.Чернелевський Л. М., Слободян Н. Г., Михайленко О. В. Аналіз діяльності підприємств та банківських установ: економічний, фінансово-інвестиційний, стратегічний: Підручник. — К.: «Хай-Тек Прес», 2009. — 640 с.
- 39.Чирка Д.М. Документування на підприємствах зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник, 2015.-398с.
- 40.https://pidruchniki.com/15290527/ekonomika/organizatsiya_analitichnoyi_roboti_pidpriyemstvi
- 41.<https://i.factor.ua/ukr/journals/bk/2010/june/issue-11/article-100902.html>
- 42.<https://uteka.ua/ua/channel/MSFO#full-text>
- 43.https://studopedia.com.ua/1_411284_ekonomichniy-analiz-u-sferi-zovnishnoekonomichnoi-diyalnosti-pidpriemstva.html

ДОДАТКИ

Додаток А

Баланс ПрАТ «Білоцерківський консервний завод», тис. грн.

Актив	2016	2017	2018
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	0	0	0
первісна вартість	0	0	0
накопичена амортизація	0	0	0
Незавершені капітальні інвестиції	0	0	0
Основні засоби:	1483	1594	1667
первісна вартість	8357	8621	8846
знос	6874	7027	7179
Інвестиційна нерухомість:	0	0	0
первісна вартість	0	0	0
знос	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	0	0	0
первісна вартість	0	0	0
накопичена амортизація	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	0	0	0
інші фінансові інвестиції	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	0	0	0
Відстрочені податкові активи	11	12	14
Гудвіл	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	0	0	0
Інші необоротні активи	0	0	0
Усього за розділом I	1494	1606	1681
II. Оборотні активи			
Запаси	20660	33433	44286
Виробничі запаси	2598	3140	3059
Незавершене виробництво	0	0	0
Готова продукція	18062	30293	41227
Товари	0	0	0
Поточні біологічні активи	0	0	0
Депозити перестраховування	0	0	0

Продовження Додатку А

Векселі одержані	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	5474	5080	8484
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	282	455	401
з бюджетом	1523	2451	1982
у тому числі з податку на прибуток	0	0	0
з нарахованих доходів	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	30	33	47
Поточні фінансові інвестиції	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	573	729	400
Готівка	0	0	0
Рахунки в банках	573	729	400
Витрати майбутніх періодів	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	0	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	0	0	0
резервах незароблених премій	0	0	0
інших страхових резервах	0	0	0
Інші оборотні активи	94	309	379
Усього за розділом II	28636	42490	55979
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	0	0	0
Баланс	30130	44096	57660
Пасив	2016	2017	2018
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	37	37	37
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	0	0	0
Капітал у дооцінках	0	0	0
Додатковий капітал	0	0	0
Емісійний дохід	0	0	0
Накопичені курсові різниці	0	0	0
Резервний капітал	18	18	18
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	6506	9189	11393
Неоплачений капітал	0	0	0
Вилучений капітал	0	0	0
Інші резерви	0	0	0

Усього за розділом I	6561	9244	11448
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	0	0	0
Довгострокові кредити банків	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	0	0	0
Довгострокові забезпечення	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	0	0	0
Цільове фінансування	0	0	0
Благодійна допомога	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	0	0	0
Інвестиційні контракти;	0	0	0
Призовий фонд	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	0	0	0
Усього за розділом II	0	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	4940	5999	6463
Векселі видані	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість:			
за довгостроковими зобов'язаннями	0	0	0
за товари, роботи, послуги	17792	27406	8570
за розрахунками з бюджетом	151	296	176
за у тому числі з податку на прибуток	87	160	0
за розрахунками зі страхування	66	149	226
за розрахунками з оплати праці	303	662	1530
за одержаними авансами	0	0	28814
за розрахунками з учасниками із внутрішніх розрахунків	0	0	0
за страховою діяльністю	0	0	0
Поточні забезпечення	213	283	364
Доходи майбутніх періодів	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	104	57	69
Усього за розділом III	23569	34852	46212
Баланс	30130	44096	57660

**Звіт про фінансові результати ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»,
тис. грн.**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	2016	2017	2018
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	37940	44604	58549
Чисті зароблені страхові премії	0	0	0
Премії підписані, валова сума	0	0	0
Премії, передані у перестраховання	0	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	0	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	0	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	-30737	-36407	-49334
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	0	0	0
Валовий: прибуток	7203	8197	9215
Валовий: збиток	0	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	0	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	0	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	0	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	0	0	0
Інші операційні доходи	1768	1522	1595
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	0	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	0	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	0	0	0
Адміністративні витрати	-2215	-3360	-4240
Витрати на збут	-440	-218	-365
Інші операційні витрати	-2175	-1878	-2340
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	0	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	0	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	4141	4263	3865
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	0	0	0

Стаття	2016	2017	2018
Фінансові доходи	0	0	0
Інші фінансові доходи	34	28	0
Інші доходи	0	0	0
Дохід від благодійної допомоги	0	0	0
Фінансові витрати	-1055	-1020	-1180
Втрати від участі в капіталі	0	0	0
Інші витрати	0	0	0
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	0	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	3120	3271	2685
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	0	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	-561	-588	-481
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	0	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2559	2683	2204
Чистий фінансовий результат: збиток	0	0	0

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	2016	2017	2018
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	0	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	0	0	0
Накопичені курсові різниці	0	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	0	0	0
Інший сукупний дохід	0	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	0	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	0	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	0	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2559	2683	2204

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	2016	2017	2018
Матеріальні затрати	29193	41043	49744
Витрати на оплату праці	5765	9478	12624
Відрахування на соціальні заходи	1268	2084	2272
Амортизація	157	153	152
Інші операційні витрати	2175	1878	2340
Разом	38558	54636	67132

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	2016	2017	2018
Середньорічна кількість простих акцій	365752	365752	365752
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	365752	365752	365752
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	7	7,34	6,03
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	7	7,34	6,03
Дивіденди на одну просту акцію	0	0	0

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2018 рік**

Стаття	2016	2017	2018
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	41181	33541	37506
Повернення податків і зборів	4646	4307	6076
у тому числі податку на додану вартість	4646	4307	6076
Цільового фінансування	62	91	190
Надходження від отримання субсидій, дотацій	0	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	278	22537	29628
Надходження від повернення авансів	4	15	265
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	34	28	0
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	0	0	0
Надходження від операційної оренди	0	0	0
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	0	0	0
Надходження від страхових премій	0	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	0	0	0
Інші надходження	202	262	98
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	(35090)	(47417)	(56309)
Праці	(5764)	(7360)	(9419)
Відрахувань на соціальні заходи	(1382)	(2168)	(2913)
Зобов'язань з податків і зборів	(2401)	(2518)	(3871)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	(497)	(313)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	(353)	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	(0)	(0)	(0)
Витрачання на оплату авансів	(0)	(0)	(0)
Витрачання на оплату повернення авансів	(23)	(0)	(0)

Витрачання на оплату цільових внесків	(0)	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	(0)	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	(0)	(0)	(0)
Інші витрачання	(635)	(737)	(699)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	1112	581	552
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	0	0	0
необоротних активів	0	0	0
Надходження від отриманих: відсотків	0	0	0
дивідендів	0	0	0
Надходження від деривативів	0	0	0
Надходження від погашення позик	0	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	0	0	0
Інші надходження	0	0	0
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	(0)	(0)	(0)
необоротних активів	(424)	(264)	(225)
Виплати за деривативами	(0)	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	(0)	(0)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	(0)	(0)	(0)
Інші платежі	(0)	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-424	-264	-225
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	0	0	0
Отримання позик	9538	19263	10777
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	0	0	0
Інші надходження	0	0	0
Витрачання на: Виплати власних акцій	(0)	(0)	(0)
Погашення позик	9000	18455	10314
Сплату дивідендів	(0)	(0)	(0)

Витрачання на сплату відсотків	(955)	(969)	(1119)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	(0)	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	(0)	(0)	(0)
Інші витрачання	(635)	(737)	(699)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	1112	581	552
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	0	0	0
необоротних активів	0	0	0
Надходження від отриманих: відсотків	0	0	0
дивідендів	0	0	0
Надходження від деривативів	0	0	0
Надходження від погашення позик	0	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	0	0	0
Інші надходження	0	0	0
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	(0)	(0)	(0)
необоротних активів	(424)	(264)	(225)
Виплати за деривативами	(0)	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	(0)	(0)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	(0)	(0)	(0)
Інші платежі	(0)	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-424	-264	-225
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	0	0	0
Отримання позик	9538	19263	10777
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	0	0	0
Інші надходження	0	0	0
Витрачання на: Викуп власних акцій	(0)	(0)	(0)
Погашення позик	9000	18455	10314
Сплату дивідендів	(0)	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	(955)	(969)	(1119)

Продовження Додатку В

Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	(0)	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	(0)	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	(0)	(0)	(0)
Інші платежі	(0)	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	-417	-161	-656
Чистий рух грошових коштів за звітний період	271	156	-329
Залишок коштів на початок року	302	573	729
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	0	0	0
Залишок коштів на кінець року	573	729	400

ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»

підприємство, організація

Ідентифікаційний
ЄДРПОУ

код 00547038

Зразок обкладинки
Типова форма № М-1Затверджена наказом Мінстату України
від 21.06.96 р. № 193

Код за УКУД 90988

ЖУРНАЛ обліку вантажів, що надійшли
за 1 півріччя 2020р.

За даним зразком друкувати всі сторінки журналу

Реєстраційний номер	Дата	Постачальник	Транспортний документ		Товарний документ				Розписка про одержання документа	Прибутковий ордер чи акт про прийняття вантажу		Запитання про розшук вантажу		Примітка
			дата	номер	дата	номер	рід вантажу	сума		дата	номер	дата	номер	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	16.02	ТОВ «Сорочинський дім»	16.02	3704	16.02	4892	овочі	9000.00	=Нагалецька	16.01	18			
2	04.04	ПАТ «Спецмеблі»	04.04	5609	04.04	4931	меблі	56000.00	=Нагалецька	04.04	29			

Формат А4

Загальна сума, що підлягає оплаті шість тисяч шістсот тринадцять гривень 20 копійок.

Постачальник Підприємство «Сорочинський дім»	РАХУНОК-ФАКТУРА
Адреса м.Київ, вул. Закручена 15А	
Р/рахунок <u>5168 7375 6912 6794</u> в Банк «ПриватБанк» м.Київ	
МФО <u>126731</u>	
ЄДРПОУ <u>00543870</u>	
Тел./ф. <u>(044)1234567</u>	
	№ <u>126</u>
	від <u>"11" травня 2020 р.</u>
	до платіжн. вимоги № <u>126</u>

Платник ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»		Доповнення		
Найменування	Од. вим.	К-сть	Ціна	Сума
1. Томати жовті	кг	71	26,00	1846,00
2. Огірок домашній	кг	43	17,00	731,00
3. Червоні помідори	кг	36	49,00	1764,00
4. Часник	кг	15	78,00	1170,00
Всього				5511,00
Податок на додану вартість (ПДВ)				1102,20
Загальна сума з ПДВ				6613,20

Графік документообігу ПрАТ «Білоцерківський консервний завод»

Найменування документа	Створення документа				Перевірка документа			Обробка документа			Здавання			
	к-ть прим.	відповідальний		строк вик-ня	відповідальний			виконавець	строк вик-ня	подальше проходж. док-та	виконавець	строк вик-ня	місце і строк збер-ня	
		за оформл-ня	за вик-ня		за здавання	за перевірку	строк подання							
2		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Основні засоби														
1.	Акт приймання-передачі основних засобів	2	Бухгалтер по обліку основник засобів	Бухгалтер по обліку основник засобів	У момент приймання-передачі основного засобу	Бухгалтер по обліку основник засобів	Заступник головного бухгалтера	протягом 3-х днів з дати оформлення документа	Бухгалтер по обліку основник засобів	протягом 3-х днів з моменту перевірки документа	Заповнення інвентарної картки обліку основних засобів	Бухгалтер по обліку основник засобів	до 1-го числа поточного місяця	Архів, 3 роки
2.	Акт введення в експлуатацію необоротних активів	2	Бухгалтер по обліку основник засобів	Бухгалтер по обліку основник засобів	У момент приймання-передачі необоротних активів	Бухгалтер по обліку основник засобів	Заступник головного бухгалтера	протягом 3-х днів з дати оформлення документа	Бухгалтер по обліку основник засобів	протягом 3-х днів з моменту перевірки документа	Заповнення інвентарної картки обліку основних засобів	Бухгалтер по обліку основник засобів	до 1-го числа поточного місяця	Архів, 3 роки
3.	Акт на списання основних засобів	2	Бухгалтер по обліку основник засобів	Бухгалтер по обліку основник засобів	У момент списання основного засобу	Бухгалтер по обліку основник засобів	Заступник головного бухгалтера	протягом 3-х днів з дати оформлення документа	Бухгалтер по обліку основник засобів	протягом 3-х днів з моменту перевірки документа	Заповнення інвентарної картки обліку основних засобів	Бухгалтер по обліку основник засобів	до 1-го числа поточного місяця	Архів, 3 роки
Запаси														
4.	Лімітно-забірна картка	2	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	Протягом місяця	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	Заступник головного бухгалтера	протягом 3-х днів з дати оформлення документа	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	протягом 3-х днів з моменту перевірки документа	Складання матеріального звіту	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	до 1-го числа поточного місяця	Архів, 3 роки
5.	Акт списання	2	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	У момент списання	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	Заступник головного бухгалтера	протягом 3-х днів з дати оформлення документа	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	протягом 3-х днів з моменту перевірки документа	Складання відомості обліку залишків матеріалів на складі	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	до 1-го числа поточного місяця	Архів, 3 роки
6.	Накладна вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів	2	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	У момент здійснення операції	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	Заступник головного бухгалтера	протягом 3-х днів з дати оформлення документа	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	протягом 3-х днів з моменту перевірки документа	Складання відомості обліку залишків матеріалів на складі	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	до 1-го числа поточного місяця	Архів, 3 роки
Розрахунки з оплати праці														
7.	Табель обліку використання робочого часу	1	Інженер по організації і нормуванню праці	Інженер по організації і нормуванню праці	Щодня в робочі дні	Інженер по організації і нормуванню праці	Головний економіст	щомісяця до 15 числа та доостаннього дня місяця	Головний економіст	До кінця місяця	Складання розрахунково-платіжної відомості	Головний економіст	До кінця місяця	Архів, 3 роки

Продовження Додатку Є

8.	Розрахунково-платіжна відомість	1	Головний економіст	Головний економіст	Щомісяця до 15 числа та до останнього дня місяця	Головний економіст	Головний бухгалтер	у день складання документа	Головний бухгалтер	У день виплати заробітної плати	Складання особового рахунка	Головний бухгалтер	У міру надходження	Архів, 75 років
9.	Накази про відрядження, відпустки та ін. кадрові питання	1	Інженер по організації і нормуванню праці	Інженер по організації і нормуванню праці	По мірі необхідності	Інженер по організації і нормуванню праці	Головний бухгалтер	по мірі необхідності	Головний бухгалтер	По мірі необхідності	Включення у розрахунково-платіжну відомість	Головний бухгалтер	У міру надходження	Архів, 3 роки
10.	Наказ про преміювання	1	Інженер по організації і нормуванню праці	Інженер по організації і нормуванню праці	По мірі необхідності	Інженер по організації і нормуванню праці	Головний бухгалтер	по мірі необхідності	Головний бухгалтер	По мірі необхідності	Включення у розрахунково-платіжну відомість	Головний бухгалтер	У міру надходження	Архів, 3 роки
Реалізація готової продукції														
11.	Приймально-здавальна накладна	2	Завідуючий виробництвом	Завідуючий виробництвом	У момент здійснення операції	Завідуючий виробництвом	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	на наступний день	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	На наступний день	Складання аналітичних звітів щодо залишку запасів	Бухгалтер по обліку сировини і матеріалів	На наступний день	Архів, 3 роки
12.	Видаткова накладна	2	Бухгалтер по обліку готової продукції	Бухгалтер по обліку готової продукції	У момент здійснення операції	Бухгалтер по обліку готової продукції	Заступник головного бухгалтера	на наступний день	Заступник головного бухгалтера	На наступний день	Формування Акту-приймання передачі, ТТН тощо	Заступник головного бухгалтера	На наступний день	Архів, 3 роки
13.	Акт звірки	2	Бухгалтер по обліку готової продукції	Бухгалтер по обліку готової продукції	До 5-го числа щоквартально	Бухгалтер по обліку готової продукції	Заступник головного бухгалтера	на наступний день	Заступник головного бухгалтера	На наступний день	Формування реєстрів документів, підготовка документів в архів	Заступник головного бухгалтера	На наступний день	Архів, 3 роки
Розрахунки														
14.	Рахунок на оплату	1	Бухгалтер по обліку розрахункових операцій	Бухгалтер по обліку розрахункових операцій	По мірі необхідності	Бухгалтер по обліку розрахункових операцій	Бухгалтер по обліку розрахункових операцій	по мірі необхідності	Бухгалтер по обліку розрахункових операцій	По мірі необхідності	Направлення рахунку покупцям	Бухгалтер по обліку розрахункових операцій	По мірі необхідності	Покупцю
15.	Прибутковий касовий ордер	1	Бухгалтер по обліку касових і банківських операцій	Бухгалтер по обліку касових і банківських операцій	У момент надходження готівкових коштів	Бухгалтер по обліку касових і банківських операцій	Головний бухгалтер	у той же день	Головний бухгалтер	У той же день	Заповнення Касової книги	Головний бухгалтер	У той же день	Архів, 3 роки

16.	Видатковий касовий ордер	1	Бухгалтер по обліку касових і банківських операцій	Бухгалтер по обліку касових і банківських операцій	У момент видачі готівкових коштів	Бухгалтер по обліку касових і банківських операцій	Головний бухгалтер	у той же день	Головний бухгалтер	У той же день	Заповнення Касової книги	Головний бухгалтер	У той же день	Архів, 3 роки
Інші операції														
17.	Бухгалтерські довідки	1	Заступник головного бухгалтера	Заступник головного бухгалтера	У момент здійснення операції	Заступник головного бухгалтера	Головний бухгалтер	на наступний день	Головний бухгалтер	На наступний день	Виправлення помилок у відповідних регістрах бухгалтерського обліку	Головний бухгалтер	На наступний день	Архів, 3 роки
18.	Місячні, річні та квартальні звіти	1	Заступник головного бухгалтера	Заступник головного бухгалтера	Відповідно до вимог зак-ва	Заступник головного бухгалтера	Головний бухгалтер	Відповідно до вимог зак-ва	Головний бухгалтер	Відповідно до вимог зак-ва	Зведення звіту по п-ву	Головний бухгалтер	Після виконання операції	Архів, 3 роки

